

Uusi Grand Basset Griffon Vendéen
jalostuksen tavoiteohjelma.
Voimassa 2025–2029

Grand Basset Griffon Vendéen uusi jalostuksen tavoiteohjelma

Hyväksytty Suomen Bassetkerhon vuosikokouksessa x.x.2024

Hyväksytty Suomen Kennelliiton jalostustieteeteellisessä toimikunnassa x.x.x

Sisälllys

1.	Yhteenvedo	1
2.	Rodun tausta	3
3.	Järjestöorganisaatio ja sen historia	6
4.	Rodun nykytilanne	8
4.1	Populaation rakenne ja jalostuspohja	8
4.2	Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet	25
4.2.1	Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta	25
4.2.2	Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa	26
4.2.3	Käyttö- ja koeominaisuudet.....	27
4.2.4	Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen	30
4.2.5	Yhteenvedo rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta	30
4.3	Terveys ja lisääntymien	31
4.3.1	PEVISA- ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat	31
4.3.2	Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat	31
4.3.3	Yleisimmät kuolinsyyt	40
4.3.4	Lisääntyminen	41
4.3.5	Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet	42
4.3.6	Yhteenvedo rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä	43
4.4	Ulkomuoto	44
5.	Yhteenvedo aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutumisesta.....	50
6.	Jalostuksen tavoitteet ja toteutus	50
6.1	Jalostuksen tavoitteet	50
6.2	Suosituksset jalostuskoirille ja yhdistelmille.....	50
6.3	Rotujärjestön toimenpiteet	53
6.4	Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin	54
6.5	Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta	56
7.	Lähteet.....	57
8.	Liitteet.....	58

1. Yhteenveto

Grand Basset Griffon Vendéenin jalostuksen tavoiteohjelma (JTO) on rotujärjestön säännöllisesti päivittämä ja Kennelliiton hyväksymä rotukohtainen ohjelma rodun tilanteesta. Se sisältää yksityiskohtaista tietoa rodun historiasta, ulkonäöstä, käyttötarkoituksesta, luonne- ja käyttöominaisuuksista sekä rodussa esiintyvistä sairauksista ja niiden vaikutuksista rodun terveystilaan niin Suomessa kuin ulkomailla. Siinä määritellään rodulle yhteiset jalostustavoitteet ja suositukset ottaen huomioon voimassa olevat lait ja määräykset. Sen tarkoitus on pyrkiä lisäämään ymmärrystä rodusta ja rodun tilanteesta, niin nykyisille kuin tuleville kasvattajille, harrastajille ja muille rodusta tietoa haluaville.

Populaation rakenne ja jalostuspohja

Rodun ensimmäiset yksilöt saapuivat Suomeen Ruotsista ja Hollannista vuonna 1998, ensimmäinen pentue näki päivänvalon vuonna 2000. Nykypäivän kasvattajien haasteena on saada käyttöönsä erisukuisia koiria, jotka olisivat laadullisesti hyviä. Osan rotua harrastavien mielestä rodussa on havaittavissa myös alkavaa eriytymistä kahteen eri linjaan, riippuen siitä minkä maan populaatiosta puhutaan.

Suomessa on rekisteröity rodun Suomessa olon aikana 432 grand bassetia. Vuodessa syntyy keskimäärin 17 pentua ja ulkomailta tuodaan keskimäärin 2 koiraa vuodessa. Rotu on Suomessa harvalukuinen. Jalostukseen käytettävien koirien keski-ikä on noin 4 vuotta ja sukusiitos% keskimäärin 2,47 %. Populaatiosta jalostukseen käytetään noin 14 % uroksista ja 16,6 % nartuista, kun sen suositusten mukaan tulisi olla 30 %. Viimeisen 10- vuoden aikana 50 % rodun pennuista ovat olleet 5 uroksen jälkeläisiä. Jalostukseen käytettyjen koirien sukutauluista löytyy paljon sukulaisuussuhteita. Rotuunotto on edelleen mahdollista Ranskassa, kun se suoritetaan Ranskan rotujärjestön ja Ranskan kennelliiton ohjeiden mukaan.

Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

Grand basset on metsästyskoira, jolla on edelleen voimakas riistavietti ja se tulee huomioida koirarotua valittaessa. Alun perin grandit on ajuekoira ja siinä tarkoituksessa se toimiikin kotimaassaan Ranskassa. Suomessa grandit toimivat pääsääntöisesti seura- tai näyttelykoirina. Grandia käytetään Suomessa metsästyksen pienimuotoisesti. Kotimaassa Ranskassa rotua käytetään metsästyksen ajueena ja Suomessa yksin ajavana.

Terveyskartoitusten mukaan koirat ovat avoimia vieraita ihmisiä kohtaan, mutta rodussa on äänyliherkkiä yksilöitä sekä yksilöitä, jotka ovat aggressiivisia muita koiria kohtaan. Erityisesti nartut voivat ottaa rajustikin yhteen. Laumana grandit puolustavat omaa reviiriään.

Terveys ja lisääntyminen

Rodussa on tehty vain muutamia terveystarkastuksia tai muutoin kartoitettu rodun todellista terveystilannetta. Näiden kyselyiden vastaamisprosentti on ollut matala. Myöskään ulkomailta ei tahdo saada luotettavaa tietoa rodun terveydestä. Grand basset on nykytietämyksellä vielä suhteellisen terve rotu. Rodulla ei ole PEVISA ohjelmaa.

Jalostukseen käytettävät koirat silmäpeilataan ja tältä osin rodussa ei ole ongelmia. Olisi suositeltavaa, että vähintään jalostukseen käytettävät koirat myös kuvattaisiin luustonosalta (INC), koska rodussa voi esiintyä kondrodystrofiaa piirteitä kuten käyrät eturaajat. Maailmanlaajuisesti tiedetään rodussa esiintyvän epilepsiaa, SRMA:ta (niskakipusyndrooma) ja kilpirauhasen vajaatoimintaa. Rodussa esiintyy myös hiivan ylikasvua korvissa, jolle altistaa esimerkiksi sopimaton ruokinta. Joillakin yksilöillä on kuitenkin hyvin raskaat, karvaiset ja ahtaat korvat ja korvakäytävät, mikä edesauttaa korvaongelmien syntymistä. Mikäli koirien säkäkorkeus kasvaa liikaa ja runko tulee entistä raskaammaksi, on odotettavissa uusia haasteita rodun terveyden saralla. Tällä hetkellä tilastojen mukaan grandit elävät Suomessa keskimäärin 9–10 vuotta ja kuolevat vanhuuteen tai kasvaimiin.

Lisääntymisen suhteen rodussa ei juurikaan ilmene ongelmia. Nartut aloittavat ensimmäiset juoksut keskimäärin yksivuotiaana, tulevat hyvin tiineiksi, penikoiminen sujuu yleensä ongelmitta ja nartut hoitavat pennut hyvin vieroitukseen saakka. Ainoana haittana terveystarkastuksen mukaan ovat narttujen voimakkaat valeraskausoireet. Uroksilla ei ole ilmennyt ongelmia astumisen suhteen. Pentueita Suomessa syntyy vuodessa keskimäärin 2,6 ja yhdessä pentueessa on keskimäärin 6–7 pentua. Tällä hetkellä rotua kasvattaa aktiivisesti Suomessa kaksi kennelnimen omaavaa kasvattajaa.

Ulkomuoto

Rotumääritelmän mukaan grandin tulee olla basset-tyyppinen. Se on hieman pitkänomainen, suoraraajainen, tasapainoinen ja tyylikäs. Tärkeintä on oikea rotutyyppi ja oikeat mittasuhteet. Grandi ei saa olla korkea- tai matalaraajainen, eivätkä korvat saa olla liioitellun pitkät ja raskaat. Tänä päivänä grandit ovat monesti säkäkorkeuden ylärajoilla. Rodun käyttöominaisuuksien säilyttämiseksi säkäkorkeus tulee pitää rotumääritelmän rajoissa. Karvan tulee olla selvästi karheaa, eikä terrierimäisen karheaa. Karva ei saa olla liian lyhyttä rungossa ja trimmauksen tulee olla huomaamaton. Liikkeessä grandin antama vaikutelman kestävydestä ja vaivattomuudesta. Askel ei saa käyttökoiralla olla liioiteltu.

Jalostustavoitteet

Suomen Bassetkerho ry:n tavoitteena on pitää grand basset alkuperäisen rotumääritelmän mukaisena, terveenä ja elinvoimaisena rotuna. Rotujärjestön tavoitteena on myös edistää grandin käyttöä sen alkuperäisessä käyttötarkoituksessa metsästyskoirana. Rotujärjestön tulee kartoittaa grand bassetin todellinen terveydentila Suomessa. Olisi hyvä, että rotujärjestö kartoittaisi jalostustarkastuksen mahdollisuuden vähintään luonteiden osalta, jotta rodun todellisesta tilanteesta saadaan riittävän luotettavaa tietoa. Rotujärjestön, kasvattajien ja rodun harrastajien tiedotusta ja yhteydenpitoa tulisi parantaa.

Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla terveitä ja kasvattajien tulee tutkituttaa koirien silmät ja luustokuvaukset olisivat suositeltavia. Sukulaisuussuhteiltaan liian läheisiä koiria ei tule yhdistää. Koirien tulee olla luonteeltaan terveitä ja avoimia. Jalostukseen käytettävät koirat tulisi olla kooltaan ja rakenteeltaan rotumääritelmään sopivat.

2. Rodun tausta

Alkuperä ja käyttötarkoitus

Grand basset griffon vendéen on ranskalainen ajokoirarotu ja sen historia ulottuu 1500-luvulle. Tuohon aikaan metsästämisestä tuli kuninkaallisten huvia ja tuolloin tunnettiin 4 eri kuninkaallista rotua. Näitä rotuja risteytettiin erityyppisten koirien kanssa ja tuloksena oli uusia rotutyyppejä, kuten d' Artois, de Bretagne, de Gascogne, de Normandie, de Poitou, de Saintonge ja de Vendee. Ranskan eri alueiden ilmasto ja maasto vaikuttivat näiden rotujen tyyppiin, karvan laatuun ja jopa väriin ja muokkasivat rotuja eri suuntiin. Jokaisesta rodusta kehittyi edelleen kolme tyyppiä; näistä pienintä Chiens Bassetia (säkä alle 38 cm) käytettiin jäniksen ja ketun metsästykseseen. Kauriinmetsästys oli pääasiassa ollut ratsain liikkuvan ylimystön hupia, ja jotta köyhemmätkin jalan liikkuvat metsästäjät pysyisivät koirien perässä, piti luoda hitaammin liikkuva, matalajalkainen ajokoiria. Tämä lyhytjalkainen koira kehittyi vähitellen jalostuksen tuloksena ja tuli tunnetuksi bassetina (lat. vastine sanalle matala). Kaksi bassettyyppiä erotettiin toisistaan; käyräjalkaiset ja lyhytkarvaiset sekä pitempijalkaiset ja karkeakarvaiset, jotka olivat ensimmäiset griffon vendéenit.

Vuonna 1896 Club du Basset Francais perustettiin yrityksenä erottaa toisistaan ranskalaiset bassetrotut ja kannustaa kasvattajia kasvatustyöhön. Kreivi d Elvasta tuli pitkäkarvaisten bassettien jaoksen puheenjohtaja ja hän kirjoitti ensimmäisen rotumääritelmän, joka hyväksyttiin ja julkaistiin vuonna 1904 rodulle Basset Griffon Francais. Kerhon toiminta eriytyi seuraavina vuosina koskemaan lähinnä pariisilaisia bassetharrastajia, ja mm. Vendeen seudun kasvattajat jäivät koirineen toiminnan ulkopuolelle. Paul Dézamy perusti Club du Basset Griffon Vendéen'n 1907 ja hän teki oman versionsa Club du Basset Francais rotumääritelmästä. Tässä määritelmässä mainittiin kaksi kokoa samasta rodusta. Dézamyn yhdistyksen jäsenet alkoivat pitää kirjaa jalostuksessa käytetyistä koirista, ja pääpaino oli käyttöominaisuuksilla. Vuonna 1912 yhdistys sai nimekseen Club du Basset Griffon Vendéen ja sen toiminta painottui yhä enemmän rodun kehitykseen, jossa Paul Dézamylla oli keskeinen rooli.

Jalkojen käyryyden ja suoruuden lisäksi korkeudesta, 34–38 ja 38–42 cm, tuli uusi rotujen jakoperuste. Dézamy itse suosi suurempaa, säältään 43 cm korkeaa koiraa. Vendéen alueen eristäytyneisyydestä oli hyötyä ensimmäisen ja toisen maailmansodan aikana ja rodut selvisivät moneen muuhun rotuun verrattuna vähällä eivätkä sodat juuri vaikuttaneet rodunjalostukseen. Vuonna 1924 yhdistys vaihtoi nimekseen Club du Griffon Vendéen ja briquet sekä grand griffon vendéen hyväksyttiin yhdistyksen rotuihin. Koiranäyttelyssä vuonna 1935 basset griffon vendéenit jaettiin ensimmäistä kertaa eri luokkiin säkäkorkeuden perusteella. Vuonna 1952 petit sai uuden rotumääritelmän ja todettiin että jalostuksen tuloksena oli syntynyt kaksi hyvin erilaista bassetrotua. Samana vuonna päätettiin, että grandit ja petitit voitiin rekisteröidä eri roduiksi. Rotuja risteytettiin kuitenkin vielä keskenään ja mm. basset fauve de bretagne käytettiin, jotta saatiin uutta verta petiteihin. Myöhemmin rotuihin käytettiin vielä grand griffon vendeeniä, jolloin pentueisiin syntyi myös varsin pitkäjalkaisia yksilöitä.

Vuonna 1977 petitien ja grandien risteyttäminen keskenään kiellettiin ja niiden jalostaminen kahtena eri rotuna alkoi virallisesti, joskin aiemman vapaan risteyttämisen takia petit-pentueisiin syntyi edelleenkin grandeja ja päinvastoin. Näissä tapauksissa pentu rekisteröitiin basset griffon vendéeniksi, ja lopullinen jako petitiksi tai grandiksi tapahtui koiran ollessa 1-

vuotias. 1980-luvulla käytäntö muuttui ja samalla molempien rotujen rotumääritelmiä tarkennettiin ja rotujen eroavaisuuksia täsmennettiin. Grandin säkäkorkeudeksi vakiinnutettiin 39–44 cm, sentin poikkeamalla suuntaan tai toiseen. (lähde: Phillips, Vivien. This is the Grand basset griffon vendéen.)

Eri linjat

Kasvattajille tehtiin talvella 2024 kysely, jossa kysyttiin heidän näkemystään rodun eriytymisestä eri linjoihin. Tämän kyselyn pohjalta osa oli sitä mieltä, että eriytymistä tyyppin osalta on havaittavissa kahteen eri linjaan: näyttely- ja metsästyslinjaan. Kyselyn mukaan osa koirista on edelleen alkuperäisen grandin tyyppisiä ja osa koirista on rakenteeltaan kookkaampia ja raskaampia. Samaisessa kyselyssä todettiin myös, että trimmaustyyli on näyttelyharrastuksen myötä muuttunut. Trimmaustyylin tulisi olla tasapainoinen ja huomaamaton ns. ”casual look”, kun se nyt joissakin tapauksissa on silmiinpistävä.

Ensimmäiset koirat Suomessa ja koiramäärän kehitys

Ensimmäiset grand basset griffon vendéenit tulivat Suomeen vuonna 1998. 1980-luvulla Suomessa vaikutti yksi Hollannista tuotu koira, mutta sitä ei koskaan rekisteröity täällä. Ensimmäiset grand bassetit tulivat Ruotsista Hoffen-Hills ja Hollannista du Greffier du Roi kenneleistä. Ensimmäiset tuontikoirat olivat kennelin Belle Bagatelle tuoma narttu Hoffen-Hills Krona des France (Faust des Hautes Clauzes x Hoffen-Hills Fina du Greffier du Roi) ja kennelin Airwind´s tuoma narttu Hoffen-Hills Fee Greffier du Roi (To Hoffenhills du Greffier du Roi x Suede du Greffier du Roi).

Hollannista tuodut koirat olivat kennelin Mon Dieu uros Mon Dieu du Greffier du Roi (Hoffen-Hills Domino du Greffier du Roi x Favorite du Roc de Deymier) ja Takalan perheen Nikeforos du Greffier du Roi (Dehra Extra Ordinaire x Zoe du Greffier du Roi) sekä kennelin Minskuhoff’s narttu Par Example du Greffier du Roi (Niveau du Barillot des Maladières x Il y etait une fois du Greffier du Roi).

Myöhemmin tuoduista koirista voidaan vielä mainita vuonna 2001 kennelin Mon Dieu Hollannista tuoma narttu Vaya Con Dios du Greffier du Roi (Pipo x Pourquoi Pas du Greffier du Roi) ja vuonna 2003 kennelin Airwind´s tuoma uros Rigaudon van Tum´s Tum´s Vriendjes (Platon des Hautes Clauzes x Nouvelle de L Oustal Viel).

Ensimmäinen pentue (kennel Airwind´s) Suomessa syntyi vuonna 2000 yhdistelmästä Hoffen-Hills Fee Greffier du Roi ja Mon Dieu du Greffier du Roi. Sisarukset Airwind´s L Air du Temps (2003) ja Airwind´s Louvre du Paris (2004) astutettiin Rigaudon van Tum´s Tum´s Vriendjes uroksella, joten tämä uros on jättänyt Suomeen 11 jälkeläistä.

Mon Dieu du Greffier du Roi urosta käytettiin myöhemmin myös nartuilla Vaya con Dios du Greffier du Roi (kennel Mon Dieu, 2003) ja Par Example du Greffier du Roi (kennel Minskuhoff’s, 2004). Nämä pentueet olivat molempien kenneleiden ensimmäiset. Yhteensä Mon Dieu kenneliin syntyi 20 pentua. Molemmat yllä mainitut nartut ovat olleet kenneleidensä kantanarttuja.

Myöhemmin Vaya con Dios du Greffier du Roi astutettiin ruotsalaisella uroksella Narcus des Hautes Clauzes. Pentuja nartulla on yhteensä 15. Par Example du Greffier du Roi astutettiin Mon Dieu Ambassadeur uroksella (Mon Dieu du Greffier du Roi x Vaya con Dios du Greffier du Roi). Pentuja nartulla on yhteensä 13. Vuonna 2001 (kennel Belle Bagatelle) syntyi pentue

yhdistelmästä Hoffen-Hill s Krona ja Nikeforos du Greffier du Roi. Yllä mainittuja koiria voidaan pitää Suomen grandien ja grandikasvattajien kantakoirina.

Vuosina 2000–2023 Suomeen on tuotu ja rekisteröity ulkomailta 42 koiraa. Vuoden 2024 alussa Suomessa on Grand Basset Griffon Vendéen- rotuisia koiria rekisteröity 431 ja aktiivisia kasvattajia on kaksi.

Grand Basset Griffon Vendéen- kasvattajat 2000–2024

Kennel *	Pentueet	Pennut	Ens. pentue	Viim. pentue	Emän keskim. jalostusikä	Pentueita keskim. vuodessa	FI MVA	FI KVA	Pentueet muissa roduissa	Yhteensä pentueita
AIRWIND'S	4	24	2000	2007	3 v 8 kk	0,5	6		cairnrierri(12) karkeakarvainen kettuterrieri(7) saksanpaimenkoira(1) sileäkarvainen kettuterrieri(1)	25
DINETTEN*	2	15	2008	2011	3 v 7 kk	0,5	8		irlanninsusikoira(1) karkeakarvainen saksanseisoja(4)	7
HILLGUARD'S*	2	14	2010	2013	4 v 11 kk	0,5	1		partacollie(2)	4
JOLKI PALKI*	2	11	2010	2013	4 v 10 kk	0,5	1		bretoni(3)	5
MINGRAND'S*	1	6	2017	2017	3 v	1,0	1		petit basset griffon vendéen(3)	4
MINSKUHOFF'S*	32	223	2004	2024	3 v 11 kk	1,5	75		griffon fauve de bretagne(2) hovawart(4)	38
MON DIEU	4	31	2003	2007	3 v 2 kk	0,8	8	1		4
TIMBERMAN'S*	10	52	2014	2023	4 v 11 kk	1,0	1		grand griffon vendéen(1) skotlanninhirvikoira(2)	13

GBGV rodun rekisteröinnit 2000–2023

Vuosi	Määrä	Vuosi	Määrä
2000	0	2012	19
2001	15	2013	28
2002	0	2014	16
2003	16	2015	11
2004	18	2016	18
2005	8	2017	14
2006	9	2018	16
2007	45	2019	22
2008	24	2020	14
2009	15	2021	23
2010	35	2022	20
2011	20	2023	13

3. Järjestöorganisaatio ja sen historia

Bassettien rotujärjestönä toimii Suomen Bassetkerho ry, joka on perustettu 22.1.1972 rotua harrastavaksi yhdistykseksi. Perustajajäsenet olivat Marita Massingberd, Anna-Maija Hänninen, Brita Mortensen, Sven-Erik Sjögren, Jaakko Meurman ja Marjatta Erolin. Aikaisemmin rotujärjestönä toimi Seura- ja kääpiökoirayhdistys r.y. Rodun alkuaikoina rodun harrastajat olivat hyvin innokkaita jäljestyksen ja ajotoiminnan harrastajia. Täten Suomen Kennelliitto myönsikin 7.10.1975 basset-rotujen edustajille oikeuden ottaa osaa mäyräkoirien ajokokeisiin ja metsästyskoirien jäljestämiskokeisiin. Samalla SKL tiedusteli Bassetkerhon halukkuutta siirtyä ajokoiriin, mutta yhdistys halusi pysyä seurakoirien alaisuudessa perustellen, että myös muut pohjoismaiset basset-yhdistykset ja rodun kotimaan rotuyhdistys kuului seurakoiriin. (Lähde: Basset Bulletin No.6 1975). Bassettien ensimmäinen virallinen jälkikoe järjestettiin 1976. Samana vuonna ensimmäinen erikoisnäyttely järjestettiin Tammisaarella 25.7.1976.

Rotujärjestön arvon Suomen Bassetkerho sai vuonna 1987 Kirsti Lummelammen ansiokkaan työn tuloksena. Tuolloin yhdistys sai nykyisen nimensä Suomen Bassetkerho ry – Finlands Bassetklubben rf ja siitä tuli bassetrotujen rotujärjestö. Samalla saadakseen rotujärjestön arvon se otti vihi- ja saukkoirat allensa ja aloitti toiminnan vihikoirien ja saukkoirien kattojärjestönä. Vuonna 2016 pienet sveitsinajokoirat otettiin rotujärjestön alaisuuteen.

1980 – luvun lopulta alkaen jäseniä rotujärjestössä on ollut n. 300. 2000 – luvulle asti ensimmäisenä vuosikymmenenä Bassetkerhon jäsenmäärä oli noususuuntainen ollen enemmillään yli 600 jäsentä vuonna 2006. 2010 – luvulla jäsenmäärä on kääntynyt laskusuuntaan, ollen nykyään n. 400 jäsentä.

Taulukko 1: Suomen Bassetkerho ry:n jäsenmäärä vuosina 2001–2008

Vuosi	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Jäsenmäärä	368	422	468	568	604	631	542	535

1990-luvulla yhdistyksen toiminta painottui enemmän näyttelypuolelle. Järjestettiin aktiivisesti näyttelykoulutusta, oli basset-leirejä ja yhteisiä tapaamisia. 2000-luvulla toiminta pyrittiin laajentamaan maan laajuiseksi, perustettiin nettisivut ja yhteiset tapahtumat ja vuosikokoukset järjestettiin eri puolella Suomea. Vuonna 2005 Bassetkerhon alaiset rodut siirtyivät ajamaan dreeverien ajokokeiden säännöin (DRAJ). Bassetkerhoon liittyi myös 2000-luvun alussa Seppo Erkkylän perustama Käyttöbassetit, joka on myöhemmin lopetettu. Annukka Harvalan perustama Suomen Basset Hound yhdistys liittyi jäseneksi vuonna 2009 ja Riikka Alanteen perustama Käyttöbassetit ry vuonna 2014.

Rotujärjestön alaisuuteen kuuluvat seuraavat rodut; baijerinvuoristovihikoira, basset artesien normand, basset hound, bretagnenbassetti, briquet griffon vendéen, gascognenbassetti, grand basset griffon vendéen, grand griffon vendéen, griffon blue de gascone, griffon fauve de bretagne, hannoverinvihikoira, iso gascognenajokoira, petit basset griffon vendéen, pienet sveitsinajokoirat ja pieni gascognenajokoira. Lisäksi Suomen Bassetkerho ry toimii myös vihikoirien ja saukkoirien ”kattojärjestönä”, Suomen Vihikoirayhdistys ry:n ja Suomen Saukkoirat ry:n vastatessa näiden rotujen varsinaisesta toiminnasta. Suomen Bassetkerhon

tehtävänä on edistää, ohjata ja valvoa rotujärjestön alaisten rotujen jalostusta maassamme, jotta kanta pysyisi korkeatasoisena ja terveenä.

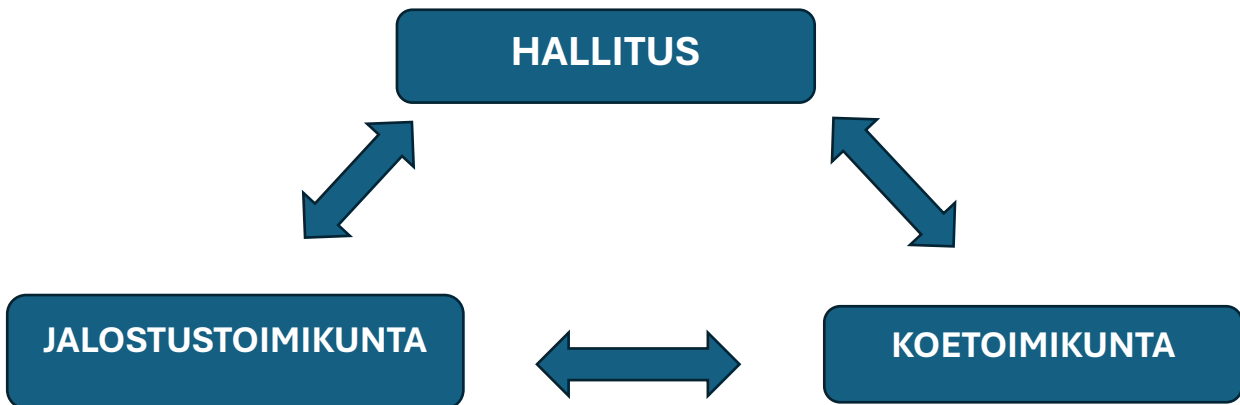
Rotujärjestö järjestää jälki- ja ajoharjoituspäiviä alueellisen tarpeen mukaan. Kerho järjestää myös vuosittain viralliset BASA-kisat, jotka ovat SM-tason ajokokeet Bassetkerhon roduille. Vuorovuosina Suomen Dreeverijärjestön kanssa järjestetään myös näiden kahden rotujärjestön välinen Sorkkamestaruus-ottelu. Rotujärjestö pyrkii järjestämään myös jälkikokeita, joista yksi on kerhon rotu mestaruuskoe RMJ. Rotujärjestö järjestää myös erikoisnäyttelyn kerran vuodessa, sekä on yksi joka toinen vuosi järjestettävän Let's Go -näyttelyn järjestäjästä. Jalostuspäivät on järjestetty kasvattajille kaksi kertaa. Ensimmäisen kerran vuonna 2001 ja toisen kerran syksyllä 2006.

Yhdistys julkaisee jäsenlehti BassetBulletinia neljä kertaa vuodessa, jonka lisäksi jäsenistö saa tietoa tapahtumista sekä roduista yhdistyksen internetsivujen kautta. Näyttely- ja koearvosteluja on julkaistu erillisenä kirjasena. Ensimmäinen valiokirja julkaistiin vuonna 2002.

Jalostusorganisaation rakenne ja jalostustoimikunnan tehtävät

Suomen Bassetkerho ry:n jalostusorganisaatio muodostuu tällä hetkellä jalostustoimikunnasta ja koetoimikunnasta, jotka ovat vastavuoroisessa yhteistyössä Suomen Bassetkerho ry:n hallituksen kanssa (kaavio1).

Kaavio 1. Suomen Bassetkerho ry:n jalostusorganisaatio.

Pyrkimyksenä olisi, että jalostustoimikunnassa olisi vähintään yksi henkilö per Bassetkerhon suurilukuisimmat rodut. Koetoimikuntaan kuuluu puheenjohtaja ja neljä jäsentä. Koetoimikunta kuuluu tiiviinä osana Suomen Bassetkerho ry:n jalostusorganisaatioon, koska kyseessä on käyttökoirarotu, joka tulee huomioida erityisesti rotujen jalostuksessa ja siihen liittyvissä seikoissa. Suomen Bassetkerho ry:n hallitukseen kuuluu puheenjohtaja ja kahdeksan jäsentä.

4. Rodun nykytilanne

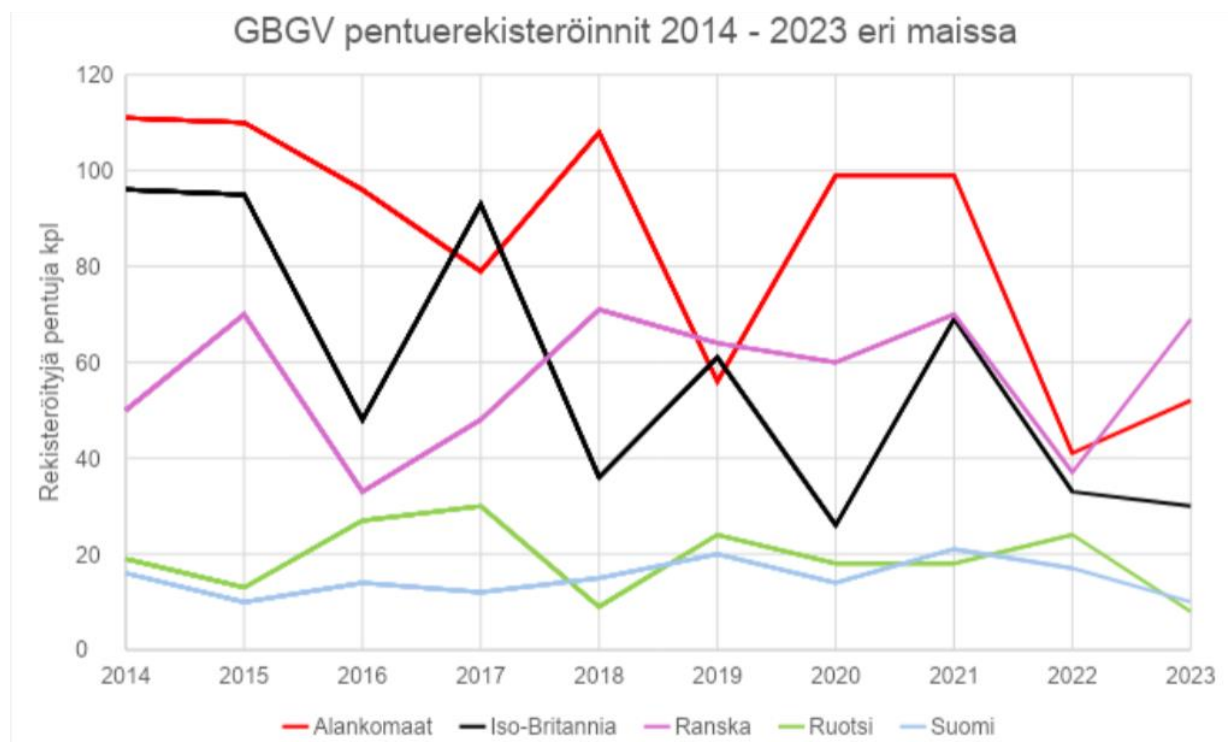
4.1 Populaation rakenne ja jalostuspohja

Viime vuosina pentujen määrä rodussa on vähentynyt rodun kotimaassa Ranskassa. Muista pohjoismaista Ruotsissa rekisteröintimäärät ovat samalla tasolla Suomen kanssa. Tanskassa ja Norjassa ei ole aktiivista kasvatustoimintaa. Vuosittaisten pentumäärien mukaan rodun suurimmat maat ovat Alankomaat ja Iso-Britannia (taulukot 1 ja 2). Yhdysvalloissa GBGV sai virallisen rotustatuksen 2018 AKC:ssa, ja rodun tunnettuus ja suosio on pikkuhiljaa kasvussa.

Taulukko 1. GBGV rekisteröintejä eri maissa 2014–2023. (Lähteet: Svenska Kennelklubben, Dutch Dog Data, Centrale Canine, SKL, The Basset griffon vendeen Handbooks 2013–2023)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Alankomaat	111	110	96	79	108	56	99	99	41	52
Iso-Britannia	96	95	48	93	36	61	26	69	33	30
Ranska	50	70	33	48	71	64	60	70	37	69
Ruotsi	19	13	27	30	9	24	18	18	24	8
Suomi	16	10	14	12	15	20	14	21	17	10

Taulukko 2.

Ranskassa rodun vähenemiseen vaikuttavat kasvattajien väheneminen, rodun suosion lasku sekä metsästykseen vastustaminen. Ranskassa rotu on pääsääntöisesti alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan eli metsästyskoirana. Maissa, joissa rotua kasvatetaan paljon tai sen suosio on nousussa, rodulla ei ole mahdollisuutta toimia alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan, joten näissä maissa koirat ovat lähinnä seura - ja /tai näyttelykoiria. Tästä huolimatta rodun monimuotoisuuden ylläpidon ja kehittämisen kannalta näillä koirilla

on merkitystä. Suomessa rodulla olisi hyvät mahdollisuudet toimia myös alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan metsästyskoirana, varsinkin jos meidän lainsäädäntömme sallisi ajettavaksi riistaksi myös pienet sorkkaeläimet.

Kasvattajakyselyn mukaan Suomessa rotua kasvattavat näkevät rodun tilanteen surullisena. Pienen populaation myötä jalostusmateriaalia on vaikea löytää. Kasvattajat joutuvat tekemään valintoja mm. koon, rakenteen, karvanlaadun sekä paikoitellen jopa terveyden suhteen. Kasvattajat joutuvat haastamaan omaa näkemystään siinä mitä voi vielä jalostuskoiralta hyväksyä. Maista, joissa rotua kasvatetaan enemmän, on vaikeampi löytää sukuja, jotka eivät olisi jo meille tuttuja. Rodun kotimaasta on mahdollista löytää harvinaisempia sukuja, mutta se vaatii vaivaa. Ulkomuototuomareiden koulutukseen tulisi myös kiinnittää huomiota, että he tuntisivat rotumääritelmän riittävän hyvin.

MMT Katariina Mäki kertoo SKL:n sivuilla 5.8.2013 tehdyssä kirjoituksessaan rodun monimuotoisuudesta seuraavaa: Mitä monimuotoisempi rotu on, sitä useampia erilaisia versioita sillä on olemassa samasta geenistä. Tämä mahdollistaa rodun yksilöiden geenipareihin heterotsygotiaa, joka antaa niille yleistä elinvoimaa ja suojaa monen perinnöllisen vian ja sairauden puhkeamiselta. Monimuotoisuus on tärkeää myös immuunijärjestelmässä, jonka geenikirjon kapeneminen voi johtaa esimerkiksi tulehdussairauksiin, autoimmuunitauteihin ja allergioihin. Jalostus ja perinnöllinen edistyminenkin ovat mahdollisia vain, jos koirien välillä on perinnöllistä vaihtelua.

Suurilukuinenkin koirarotu on monimuotoisuudeltaan suppea, jos vain pientä osaa rodun koirista ja sukulinjoista on käytetty jalostukseen tai jos rodussa on koiria, joilla on rodunyksilömäärään nähden liian suuret jälkeläismäärät. Tällaiset koirat levittävät haitalliset mutaatioalleelinsa vähitellen koko rotuun, jolloin jostakin yksittäisestä mutaatiosta saattaa syntyä rodulle uusi tyyppivika tai -sairaus. Vähitellen on vaikea löytää jalostukseen koiria, joilla ei tätä mutaatiota ole. Ihannetilanteessa jalostukseen käytetään koiria tasaisesti rodun kaikista sukulinjoista.

Monimuotoisuutta turvaava suositus yksittäisen koiran elinikäiselle jälkeläismäärälle on pienilukuisissa roduissa enintään 5 % ja suurilukuisissa enintään 2–3 % laskettuna rodun neljän vuoden rekisteröintimäärästä. Jos rodussa rekisteröidään neljän vuoden aikana yhteensä 1000 koiraa, ei yksittäinen koira saisi olla vanhempana useammalle kuin 20–50 koiralle. Toisen polven jälkeläisiä koiralla saisi pienilukuisissa roduissa olla korkeintaan 10 % ja suurilukuisissa 4–6 % laskettuna neljän vuoden rekisteröinneistä. (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/perinnollinen-monimuotoisuus-ja-jalostuspohja>)

Rekisteröintitilastot Suomessa

Grand Basset Griffon Vendéen - rodun edustajia on rodun Suomessa olon aikana rekisteröity 432 kappaletta. Suomessa syntyviä pentuja rekisteröidään keskimäärin 17 kappaletta vuodessa (taulukko 1). Rekisteröinnit ovat pysyneet suhteellisen tasaisina vuodesta toiseen ja pentueita syntyy kasvattajille yhteensä 2–3 vuodessa. Pentuja on syntynyt vuosien 2009–2023 aikana 10–34 pentua vuodessa. Tulevien vuosien rekisteröinnit Suomessa syntyvien pentujen osalta riippuvat esimerkiksi siitä, kuinka kasvattajilla on jalostukseen sopivia koiria käytettävissään tai tuleeko rotuun uusia kasvattajia. Rotu ei ole Suomessa tuttu monelle koiraa mieltävälle, joten se vaikuttaa siihen, kuinka hyvin kasvattajat löytävät pennuille uudet hyvät kodit, jotka ovat kiinnostuneita rodusta.

Suomeen on vuosien 2009–2023 aikana tuotu yhteensä 31 koiraa ulkomailta. Suomessa rekisteröidään ulkomailta tuotuja koiria keskimäärin kaksi koiraa vuodessa. Yhteensä Suomeen rekisteröidään vuodessa keskimäärin 19 uutta GBGV-rodun edustajaa.

Jalostukseen käytettävien urosten ja narttujen keskimääräinen ikä 15 vuoden aikajanalla on sekä uroksilla että nartuilla sama 3 v 8kk. Jalostukseen käytettävien koirien keski-ikä näyttää kuitenkin nousevan. Kymmenen vuotta sitten vuosien 2009–2013 välillä urosten keski-ikä on ollut 3 v ja narttujen keski-ikä 3 v 4kk. Vuosina 2019–2023 narttujen keski-ikä on ollut 4 v 5kk. On hyvä huomioida, että iän noustessa myös synnytyskomplikaatioiden riski kasvaa, varsinkin jos narttu on ensikertalainen. Uroksilla puolestaan ikä vaikuttaa sperman laatuun.

Suomen Kennelliiton jalostusstrategian mukaisesti Suomen Bassetkerho suosittelee, että jalostuskoiran käyttöikä on vähintään 24 kk. GBGV keskimääräinen jalostuskäyttöikä on selvästi suositusikää korkeampi, ollen pitkällä aikavälillä vajaa neljä vuotta. Tätä voidaan pitää hyvänä ikänä jalostukselle, koska koiralle on jo ehditty tehdä kattavasti terveystutkimuksia. Se on ehtinyt käydä useamman kerran näyttelyissä ja sillä on mahdollisesti myös näyttöjä käyttökokeiden kautta. Ainakin osa mahdollisista perinnöllisistä sairauksista on jo ehtinyt ilmetä tai ainakin mahdollisesti viitteitä sairauksien olemassaolosta on voinut näkyä. Jalostusvalinnoissa on hyvä huomioida sekä jalostuskoiran itsensä, että myös sen lähisukulaisten (sisarukset, vanhemmat ja isovanhemmat sekä niiden sisarukset) mahdolliset perinnölliseksi epäillyt sairaudet.

Taulukko 1. Vuositilasto- rekisteröinnit 15 vuoden ajalta vuosilta 2009–2023. (Lähde: SKL jalostustietokanta)

Vuositilasto - rekisteröinnit															
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Pennut (kotimaiset)	10	17	21	14	20	15	12	14	10	16	24	16	18	34	12
Tuonnit	3	3	2		2	1	2	4	1		4	3	2	1	3
Rekisteröinnit yht.	13	20	23	14	22	16	14	18	11	16	28	19	20	35	15
Pentueet	3	3	3	2	3	2	3	2	1	2	4	2	3	5	2
Pentuekoko	3,3	5,7	7,0	7,0	6,7	7,5	4,0	7,0	10,0	8,0	6,0	8,0	6,0	6,8	6,0
Kasvattajat	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	3	1	2	3	1
jalostukseen käytetyt eri urokset															
- kaikki	3	3	3	2	3	2	3	2	1	2	4	2	3	5	1
- kotimaiset	1	1	1		2	1	1	1			2	2		1	
- tuonnit	1	2	2	2	1		2		1	1	2		2	3	1
- ulkomaiset	1	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	1	0
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	3 v 7 kk	6 v 11 kk	2 v 7 kk	3 v 4 kk	4 v 2 kk	1 v 9 kk	5 v 6 kk	3 v	8 v 4 kk	2 v 7 kk	4 v 7 kk	2 v 3 kk	3 v 2 kk	3 v	2 v 11 kk
jalostukseen käytetyt eri nartut															
- kaikki	3	3	3	2	3	2	2	2	1	2	4	2	3	5	2
- kotimaiset	2	3	2	2	1	1	1	2	1	1	3	1	3	5	2
- tuonnit	1		1		2	1	1			1	1	1			
- keskimääräinen jalostuskäytön ikä	5 v 7 kk	5 v	3 v 5 kk	5 v 6 kk	3 v 11 kk	2 v 11 kk	6 v	3 v 1 kk	4 v 8 kk	2 v 11 kk	4 v 3 kk	2 v 4 kk	3 v 4 kk	4 v 2 kk	3 v
Isoisät	6	6	5	4	6	4	5	4	2	4	8	4	6	9	3
Isoäidit	6	6	5	4	6	4	5	4	2	4	8	4	6	9	3
Sukusiitosprosentti	2,67%	3,63%	6,25%	0,00%	3,32%	6,04%	1,55%	1,27%	1,66%	0,39%	2,12%	5,84%	0,60%	1,26%	0,55%

Rodun sukusiitosasteesta

Suomen Kennelliiton sivuilla kerrotaan sukusiitoksesta ja sukusiitosasteesta seuraavaa: Sukusiitosaste tai -prosentti on todennäköisyys sille, että satunnaisesti valitun geeniparin molemmat alleelit ovat peräisin samalta esivanhemmalta. Saman esivanhemman tietty

alleeli (geeniversio) on siis tullut koiralle sekä isän että emän kautta. Tällainen geenipari on homotsygoottinen ja perimän kautta identtinen. Sukusiitos vähentää yksilön geeniparien heterotsygotiaa, mikä lisää myös haitallisten, usein resessiivisten alleelien ilmenemistä. Vika tai sairaus tulee tällöin ilmi, kun geeniparissa ei ole enää normaalia alleelia varmistamassa geenin toimintaa.

Koiran sukusiitosaste on puolet sen vanhempien välisestä sukulaisuussuhteesta. Isä-tytärparituksessa jälkeläisten sukusiitosaste on 25 %, puolisisarparituksessa 12,5 % ja serkusparituksessa 6,25 %. Sukusiitos vähentää heterotsygoottisten geeniparien osuutta jokaisessa sukupolvessa sukusiitosasteen verran, joten esimerkiksi puolisisarparituksessa jälkeläisten heterotsygotia vähenee 12,5 %. Myös todennäköisyys haitallisten resessiivisten ongelmien esiintuloon on puolisisarparituksessa 12,5 %.

Tutkimuksissa on todettu sukusiitoksen haittavaikutusten alkavan näkyä sukusiitosasteen ylittäessä 10 %. Silloin todennäköisyys hedelmällisyyden ja elinvoiman heikkenemiseen kasvaa; nähdään esimerkiksi lisääntymisvaikeuksia, pentukuolleisuuden nousua, pentujen epämuodostumia, vastustuskyvyn heikkenemistä sekä tulehdusalttiutta. Ilmiötä kutsutaan sukusiitostaantumaksi. Jos sukusiitosaste kasvaa hitaasti monen sukupolven aikana, haitat ovat pienemmät kuin nopeassa sukusiitoksessa eli lähisukulaisten yhdistämisessä. Sukusiitosasteen suuruus riippuu laskennassa mukana olevien sukupolvien määrästä. Vain sellaisia sukusiitosasteita voi verrata keskenään, jotka on laskettu täsmälleen samalla sukupolvimäärällä. (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/sukusiitos>)

Bassetkerhon jalostustoimikunnalla ei ole suositusta jalostusyhdistelmien sukusiitosasteesta, joka Kennelliiton jalostusstrategian mukaan ei saisi olla yli 6,25 %, mikä tarkoittaa serkusparitusta. Bassetkerho tosin suosittaa jalostusohjesäännössään, että *”Populaationmonimuotoisuuden turvaamiseksi yksittäiselle urokselle suositellaan maksimissaan neljä (4) pentuetta, nartulle kolme (3). Saman yhdistelmän uusimista suositellaan vain erittäin painavista jalostuksellista syistä. Nuorelle urokselle ei suositella suurta jälkeläisten määrää lyhyellä aikavälillä. Veteraani-ikäistä, hyvän jälkeläisnäytön omaavaa urosta, voi harkitusti ja perustellusti käyttää suositetun pentuemäärän yli.”*

Kuten taulukko 1 kertoo, on vuosien 2009–2023 aikana syntyneiden pentueiden keskimääräinen sukusiitosasteen vaihteluväli 0,00 % – 6,25 % ja näiden keskiarvo on 2,47 %, joka on kohtalainen. Kun SKL jalostustietojärjestelmästä tarkastellaan viimeisen kolmen vuoden (2021–2023) sukusiitosprosentteja viiden sukupolven syklillä voidaan niiden todeta olevan 00 % ja 12,52 % välillä, keskimäärin 3,06 %. On kuitenkin otettava huomioon, ettei jalostustietokannan sukusiitosprosentti ole täysin luotettava, koska sukutaulussa olevia ulkomaisia koiria on voitu sukutaulun osalta kirjata vain kolmen polven mukaan tai koiran rekisteröintitiedot voivat olla poikkeavat eri maiden rekistereissä.

Taulukko 2. Vuositalasto- jalostuspohja vuosilta 2009–2023. (Lähde: SKL jalostustietokanta)

Vuositalasto - jalostuspohja															
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Per vuosi															
- pentueet	3	3	3	2	3	2	3	2	1	2	4	2	3	5	2
- jalostukseen käytetyt eri urokset	3	3	3	2	3	2	3	2	1	2	4	2	3	5	1
- jalostukseen käytetyt eri nartut	3	3	3	2	3	2	2	2	1	2	4	2	3	5	2
- isät/emät	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,50	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	1,00	0,50
- tehollinen populaatio	4 (67%)	4 (67%)	4 (67%)	3 (75%)	4 (67%)	3 (75%)	3 (50%)	3 (75%)	1 (50%)	3 (75%)	5 (62%)	3 (75%)	4 (67%)	7 (70%)	2 (50%)
- uroksista käytetty jalostukseen	14%	0%	0%	14%	10%	14%	67%	9%	17%	11%	14%	11%	9%	9%	33%
- nartuista käytetty jalostukseen	0%	0%	10%	14%	25%	22%	18%	14%	20%	14%	7%	20%	11%	23%	33%
Per sukupolvi (4 vuotta)															
- pentueet	11	11	10	10	10	8	8	9	9	11	14	12	13	15	11
- jalostukseen käytetyt eri urokset	8	9	9	8	8	6	7	8	8	10	12	9	9	11	8
- jalostukseen käytetyt eri nartut	10	8	7	7	8	7	6	9	8	11	12	11	11	12	8
- isät/emät	0,80	1,12	1,29	1,14	1,00	0,86	1,17	0,89	1,00	0,91	1,00	0,82	0,82	0,92	1,00
- tehollinen populaatio	12 (55%)	11 (50%)	10 (50%)	10 (50%)	11 (55%)	9 (56%)	8 (50%)	12 (67%)	11 (61%)	14 (64%)	16 (57%)	14 (58%)	14 (54%)	16 (53%)	11 (50%)
- uroksista käytetty jalostukseen	6%	5%	8%	19%	16%	19%	17%	12%	13%	12%	11%	14%	17%	19%	23%
- nartuista käytetty jalostukseen	6%	12%	18%	21%	21%	19%	17%	12%	14%	12%	15%	21%	20%	22%	20%

Rodun tehollinen populaatiokoko

Suomen kennelliiton sivuilla MMT Katariina Mäki kertoo artikkelissaan tehollisesta populaatiokoosta. Artikkelin on kirjoitettu 31.10.2013 ja päivitetty 14.1.2016. ”Mitä suurempi rodun tehollinen populaatiokoko on, sitä paremmin perinnöllinen vaihtelu säilyy rodussa. Pieni tehollinen koko tarkoittaa nopeaa sukusiitoksen lisääntymistä. Tehollinen koko on aina pienempi kuin rodun yksilöiden lukumäärä. Tehollinen populaatiokoko on laskennallinen arvio rodun perinnöllisestä monimuotoisuudesta. Yksinkertaistaen voidaan sanoa, että tehollinen populaatiokoko kertoo kuinka monen yksilön geenimuotoja tietyssä rodussa tai kannassa on. Esimerkiksi lukema 50 tarkoittaa, että rodun sukusiitosaste kasvaa yhtä nopeasti kuin jos rodussa olisi 50 tasaisesti jalostukseen käytettyä, keskenään eri sukuista koiraa. Mitä pienempi tehollinen koko on, sitä nopeammin rodun sisäinen sukulaisuus kasvaa ja perinnöllinen vaihtelu vähenee. Samalla sukusiitoksen välttäminen vaikeutuu.” (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko>)

Jalostustietokannan laskemana tehollisen populaation koko GBGV sukupolvessa on vaihdellut 2014–2023 välisenä aikana välillä 1–7, ollen keskimäärin 3,5. Tässä kohtaa huomionarvoista on, että Koiranetin antamat tehollisen populaation koot ovat yliarvioita, koska todellisuudessa useat jalostukseen käytetyt koirat ovat sukua toisilleen.

Ajanjaksolla 2014–2023 uroksista on käytetty jalostukseen keskimäärin 14 % ja nartuista jalostukseen on käytetty samalla ajanjaksolla keskimäärin 16,6 %. Rodun monimuotoisuuden kannalta on tärkeää, että riittävää määrää koiria käytetään jalostukseen. Kennelliiton Jalostusstrategian ohjeen mukaan rodun ihanteellinen jalostuskäyttöön jäävien koirien määrä saadaan laskettua, kun luku 2 jaetaan rodun keskimääräisellä pentuekokoalla. GBGV keskimääräinen pentuekoko on 6,6 / per pentue. Tätä laskukaavaa noudattaessa jalostuskäyttöön tulisi käyttää vähintään 30 % rodun koirista. Jalostuskoirat tulisi valita tärkeimmät ominaisuudet huomioiden mahdollisimman tasaisesti eri pentueista.

Jalostukseen käytettyjen koirien isät/emät -suhde on vuosien 2009–2023 aikana vaihdellut välillä 0,50–1,50 (taulukko 2). Ihannelanteessa suhdeluku on 1. Luku 1 saavutetaan silloin, kun kaikissa syntyneissä pentueissa on käytetty eri isiä ja eri emiä. Luku laskee nopeasti, jos edes muutamalla uroksella on useampia kuin yksi pentue rodussa, jossa vuotuiset pentuemäärät eivät ole kovin suuria.

Taulukko 3. Jalostusurokset viimeisen 10 vuoden ajalta (2014–2023). (Lähde: SKL jalostustietokanta)

Jalostusurokset									
#	Uros	Tilastointiaikana				Toisessa polvessa		Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	kumulat.%	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	DEBUCHER NOTRE CHOIX	2	19	12,75%	13%	2	7	2	19
2	MINSKUHOFF'S WHEN I FALL IN LOVE	3	17	11,41%	24%	2	18	3	17
3	BOLÉRO V. TUM-TUMS VRIENDJES	2	13	8,72%	33%	7	60	5	36
4	IGOR	2	13	8,72%	42%	3	9	2	13
5	MINSKUHOFF'S WE ARE THE CHAMPIONS	1	10	6,71%	48%	0	0	1	10
6	MINSKUHOFF'S GRAND X-PRESSO	1	9	6,04%	54%	2	8	2	15
7	DANTE OD VESELÝ ANEŽKY	1	9	6,04%	60%	3	17	1	9
8	AMBEREYES' MAGIC ADVENTURER	1	8	5,37%	66%	0	0	1	8
9	RANTAFEJS DORIAN AV DEOBI	1	8	5,37%	71%	2	17	1	8
10	ICE-SENSATION DE L'EMPYREE	1	8	5,37%	77%	2	11	1	8
11	CÔTE D'ARMOR DU GREFFIER DU ROI	2	7	4,70%	81%	0	0	2	7
12	FROSTY SNOWMAN	1	6	4,03%	85%	0	0	1	6
13	TIMBERMAN'S VALJA IGOREVITSH	1	6	4,03%	89%	1	5	1	6
14	XPORT QUALITÉ DU GREFFIER DU ROI	2	5	3,36%	93%	1	5	3	12
15	TIMBERMAN'S SE MI AMI DAVVERO	1	5	3,36%	96%	0	0	1	5
16	MINSKUHOFF'S GRAND SAINT-ESPIRIT	1	5	3,36%	99%	0	0	1	5
17	LORD BLACKWOOD SUCCESSION OF BARON	1	1	0,67%	100%	0	0	1	1

Tarkasteltaessa taulukkoa 3 voidaan, laskea kuinka montaa urosta on käytetty tuottamaan 50 % viimeisen kymmenen vuoden, eli vuosien 2014–2023 pentumäärästä. Yllä olevan taulukon ”kumulatiivinen %” -sarake kertoo, että 50 % viimeisen kymmenen vuoden ajanjakson pennuista on 5 uroksen tuottamia. Monimuotoisuuden ylläpitämiseen tulisi jatkossa kiinnittää erityistä huomiota mahdollisimman laajalla jalostuspohjalla.

Seuraavaksi on lueteltuna 17 eniten jalostukseen käytettyä urosta ja narttua 10 vuoden ajalta eli vuosilta 2014–2023. Kolme eniten käytettyä urosta ja narttua on esitelty tarkemmin kuvien kera, koska suurin osa Suomen nykyisistä GBGV-rodun edustajista polveutuu näistä koirista.

Urokset:

1. Debucher Notre Choix

Kuva: Miia Aaltovirta

Syntynyt: 10.12.2018, Iso-Britannia

Pentueita: 2

Pentuja yhteensä: 19

1 pentue, 11 pentua

2 pentue, 8 pentua

Pentueiden ja jälkeläisten määrä toisessa polvessa: 2 / 7

Oma ss % laskettuna 5 polvella: 1,56 %.

Sukutaulu puutteellinen.

Jälkeläiset, joilla pentuja:

- Minskuhoff's Hope Prevails Rose
 - Synt. 2.8.2020, Narttu
 - 1 pentue, 1 pentu
 - Oma ss % viidellä polvella laskettuna: 0,00 %
- Minskuhoff's Frozen Heart
 - Synt. 31.3.2021, Narttu
 - 1 pentue, 6 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 0,00 %

2. Minskuhoff's When I Fall in Love

Syntynyt: 24.4.2016, Suomi

Pentueita: 3

Pentuja yhteensä: 17

1 pentue, 1 pentu (tupla astutus)

2 pentue, 9 pentua

3 pentue, 7 pentua

Pentueiden ja jälkeläisten määrä toisessa polvessa: 2 pentuetta, 7 pentua.

Oma ss % laskettuna 5 polvella: 0,00 %.

Sukutaulu puutteellinen.

Kuva: Miia Aaltovirta

Jälkeläiset, joilla pentuja:

- Minskuhoff's The Show Must Go On
 - Synt. 8.1.2018, Narttu
 - 1 pentue, 8 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 9,40 %
- Minskuhoff's We Are The Champions
 - Synt. 8.1.2018, Uros
 - 1 pentue, 10 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 9,40 %

3. Bolero V. Tum-Tums Vriendjes

Syntynyt: 30.5.2006, Alankomaat

Pentueita: 5

Pentuja yhteensä: 36

1 pentue, 9 pentua
2 pentua, 8 pentua
3 pentua, 6 pentua
4 pentua, 10 pentua
5 pentue, 3 pentua (tupla astutus)

Pentueiden ja jälkeläisten määrä toisessa polvessa: 7 pentuetta, 60 pentua.

Oma ss % laskettuna 5 polvella: 0,00 %.
Sukutaulu puutteellinen.

Kuva: Maria Pohjanvuori

Jälkeläiset, joilla pentuja:

- Minskuhoff's Grand Olivier
 - Synt. 14.7.2010, uros
 - 1pentue, 8 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 1,17 %
- Minskuhoff's Grand Olivienne
 - Synt. 14.7.2010, narttu
 - 1pentue, 8 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 1,17 %
- Minskuhoff's Grand Saint-Espirit
 - Synt. 24.3.2011, uros
 - 1 pentue/ 5 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 1,17 %
- Minskuhoff's For Your Eyes Only, narttu
 - Synt.19.11.2014, narttu

- 3 pentuetta, 29 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,39 %
- Minskuhoff's Caramelli
 - Synt. 11.9.2017, narttu
 - 1 pentue/ 10 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,39 %
- 4. Igor**
- Synt. 15.5.2013 Ranska. 2 pentuetta, 13 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 3,13 %. Sukutaulu puutteellinen.
 - Toisessa polvessa 3 pentuetta, 9 pentua.
- 5. Minskuhoff's We Are the Champions**
- Synt. 8.1.2018, Suomi. 1 pentue, 10 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 9,40 %. Sukutaulu puutteellinen.
 - Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.
- 6. Minskuhoff's Grand X-Presso**
- Synt. 4.5.2014 Suomi. 3 pentuetta, 16 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
 - Toisessa polvessa 2 pentuetta, 8 pentua.
- 7. Dante od Vesely Anezky**
- Synt. 16.12.2013 Ulkomainen koira. 1 pentue, 9 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 % Sukutaulu puutteellinen
 - Toisessa polvessa 3 pentuetta, 17 pentua.
- 8. Ambereyes Magic Adventurer**
- Synt. 13.5.2015 Unkari. 2 pentuetta, 9 pentua. Yksi pentueista syntynyt Ruotsissa, pennuista 1 rekisteröity Suomeen.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
 - Toisessa polvessa ei jälkekäisiä.
- 9. Rantafejs Dorian av Deobi**
- Synt. 26.10.2009 Ruotsi. 2 pentuetta, 9 pentua. Yksi pentueista syntynyt ulkomailla, pennuista 1 rekisteröity Suomeen.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
 - Toisessa polvessa 2 pentuetta, 17 pentua.
- 10. Ice-Sensation de L'empyree**
- Synt. 14.5.2013 Ranska. 1 pentua, 8 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
 - Toisessa polvessa 2 pentuetta, 11 pentua.
- 11. Cote D'armor du Greffier du Roi**
- Synt. 11.11.2018 Hollanti. 2 pentuetta, 7 pentua.

- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

12. Frosty Snowman

- Synt. 16.12.2014 Ulkomainen koira. 1 pentue, 6 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

13. Timberman's Valja Igorevitsh

- Synt. 15.7.2017, Suomi. 2 pentuetta, 7 pentua. Toinen pentueista syntynyt Ruotsissa. Pennuista 1 rekisteröity Suomeen.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,78 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa 1 pentue, 5 pentua.

14. Xport Qualite du Greffier du Roi

- Synt. 7.7.2009 Hollanti. 3 pentuetta, 12 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa 1 pentue, 5pentua.

15. Timberman's Se Mi Ami Davvero

- Synt. 1.6.2020 Suomi. 1pentue, 5 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

16. Minskuhoff's Grand Saint-Espirit

- Synt. 24.3.2011 Suomi. 1pentue, 5 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 1,17 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

17. Lord Blackwood Succession of Baron

- Synt. 29.8.2020 ulkomainen koira. 2 pentuetta, 2 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,20 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

Taulukko 4. Jalostusnartut viimeisen 10 vuoden ajalta (2014–2023) (Lähde: SKL Jalostustietokanta)

Jalostusnartut

#	Narttu	Tilastointiaikana			Toisessa polvessa		Yhteensä	
		Pentueita	Pentuja	%-osuus	Pentueita	Pentuja	Pentueita	Pentuja
1	MINSKUHOFF'S FOR YOUR EYES ONLY	3	29	19,46%	4	26	3	29
2	FILLE D'HOLLANDE V.D. VIERSENHOEVE	2	16	10,74%	4	18	2	16
3	TIMBERMAN'S KILLER QUEEN	2	11	7,38%	1	5	2	11
4	MINSKUHOFF'S GRAND NOTRE-DAME	1	10	6,71%	4	38	2	18
5	MINSKUHOFF'S CAMELLI	1	10	6,71%	0	0	1	10
6	MISS DES TAILLIS DE L'AUXENCE	2	9	6,04%	1	5	2	9
7	IMPERIO DU GREFFIER DU ROI	2	9	6,04%	1	2	2	9
8	MINSKUHOFF'S GRAND UNE FARANDOLE	1	9	6,04%	3	17	1	9
9	MINSKUHOFF'S GRAND OLIVIERNE	1	8	5,37%	2	16	1	8
10	MINSKUHOFF'S THE SHOW MUST GO ON	1	8	5,37%	1	6	1	8
11	MINSKUHOFF'S ALL BECAUSE OF YOU	1	7	4,70%	0	0	1	7
12	TINKERBELL V. TUM-TUM'S VRIENDJES	1	6	4,03%	0	0	1	6
13	MINSKUHOFF'S GRAND VANITY FAIR	1	5	3,36%	0	0	1	5
14	TIMBERMAN'S MISS CHIEF	1	5	3,36%	0	0	1	5
15	MINSKUHOFF'S GRAND NEIGEUX	2	4	2,68%	2	15	3	11
16	TIMBERMAN'S I AM DRACARYS	1	2	1,34%	0	0	1	2
17	MINSKUHOFF'S HOPE PREVAILS ROSE	1	1	0,67%	0	0	1	1

Nartut:

1. Minskuhoff's For Yours Eyes Only

Kuva: Miia Aaltovirta

Syntynyt: 19.11.2014, Suomi

Pentueita: 3

Pentuja yhteensä: 29

1 pentue, 9 pentua
2 pentue, 9 pentua
3 pentue, 11 pentua

Pentueiden ja jälkeläisten määrä toisessa polvessa: 4/26

Oma ss % laskettuna 5 polvella: 0,39 %.
Sukutaulu puutteellinen.

Jälkeläiset, joilla pentuja:

- [Minskuhoff's We Are the Champions](#)
 - Synt. 8.1.2018, uros
 - 1 pentue, 10 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 9,40 %

- Minskuhoff's The Show Must Go On
 - Synt. 8.1.2018, narttu
 - 1 pentue, 8 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 9,40 %

- Minskuhoff's All Because You
 - Synt. 26.4.2019, narttu
 - 1 pentue, 7 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 7,28 %

- Minskuhoff's Hope Prevails Rose
 - Synt. 2.8.2020, narttu
 - 1 pentue, 1 pentu
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 0,00 %

2. Fille D'Hollande V.D Viersenhoeve

Syntynyt: 25.1.2012 Alankomaat

Pentuja yhteensä: 16

1pentue, 8 pentua

2 pentue, 8 pentua

Pentueiden ja jälkeläisten määrä
toisessa polvessa: 4/18

Oma ss % laskettuna 5 polvella:
1,56 %. Sukutaulu puutteellinen.

Kuva: Riikka Alanne

Jälkeläiset, joilla pentuja:

- Timberman's Killer Queen
 - Synt. 8.5.2014, narttu
 - 2 pentuetta/ 11 pentua
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 1,17 %

- Timberman's Valja Igorevitsh
 - Synt. 15.7.2017, uros
 - 2 pentuetta/ 7 pentua. Toinen pentueista syntynyt Ruotsissa. Pennuista 1 tuotu Suomeen.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,78 %

3. Timberman's Killer Queen

Synt. 8.5.2014, Suomi

Pentuja yhteensä 11

1 pentue, 3 pentua
2 pentue, 8 pentua

Pentueiden ja jälkeläisten määrä
toisessa polvessa: 1/5

Oma ss% viidellä polvella laskettuna
1,17 %. Sukutaulu puutteellinen.

Kuva: Riikka Alanne

Jälkeläiset, joilla pentuja:

- Timberman's Se Ami Davvero
 - Synt. 1.6.2020 uros.
 - 1pentue, 5 pentua.
 - Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %.

4. Minskuhoff's Grand Notre-Dame

- Synt. 3.1.2010 Suomi. 1 pentue, 10 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,39 %.
- Toisessa polvessa 4 pentuetta, 38 pentua.

5. Minskuhoff's Caramelli

- Synt. 11.9.2017, Suomi. 1 pentue, 10 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,39 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

6. Miss Des Taillies de L'auxence

- Synt. 30.6.2016 Ranska. 2 pentuetta, 9 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa 1pentue, 5 pentua.

7. Imperio du Greffier du Roi

- Synt. 14.11.2014. Hollanti. 2 pentuetta, 9 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 0,78 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa 1 pentue, 2 pentua.

8. Minskuhoff's Grand Une Farandole

- Synt. 19.7.2012.Suomi. 1 pentue, 9 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 4,11 %.
- Toisessa polvessa 3 pentuetta, 17 pentua.

9. Minskuhoff's Grand Olivienne

- Synt. 14.7.2014 Suomi. 1 pentue, 8 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna 1,17 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa 2 pentuetta, 16 pentua.

10. Minskuhoff's The Show Must Go On

- Synt. 8.1.2018, Suomi. 1 pentue, 8 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 9,40 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa 1pentue, 6 pentua.

11. Minskuhoff's All Because of You

- Synt. 26.4.2019 Suomi. 1 pentue, 7 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 7,28 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

12. Tinkerbelle V. Tum-Tums Vriendjes

- Synt. 7.4.2014 Hollanti. 1pentue, 6 pentua
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 4,69 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

13. Minskuhoff's Grand Vanity Fair

- Synt. 11.6.2013 Suomi. 1 pentue, 5 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 0,39 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

14. Timberman's Miss Chief

- Synt. 13.8.2019 Suomi. 1 pentue, 5 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

15. Minskuhoffs Grand Neigeux

- Synt. 3.1.2010 Suomi. 3 (2) pentuetta, 11 pentua. Yksi pentue, jossa jälkeläisiä kahdella eri uroksella.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna:0,39 %
- Toisessa polvessa 2pentuetta, 15 pentua.

16. Timberman's I am Dracarys

- Synt. 14.10.2019 Suomi. 1 pentue, 2 pentua.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 0,39 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

17. Minskuhoff's Hope Prevails Rose

- Synt. 2.8.2020 Suomi. 1 pentue, 1 pentu.
- Oma ss% viidellä polvella laskettuna: 0,00 %. Sukutaulu puutteellinen.
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

Jalostuskoirien käyttömäärät

Taulukosta 1 sekä 3 ja 4 voidaan laskea kuinka paljon mitäkin jalostuskoiraa on käytetty. Kymmenen vuoden aikana vuosina 2014–2023 rotuun on yhteensä rekisteröity 167 koiraa. Laskukaavalla $167 / 10 * 4 = 66,8$, jolla saadaan neljän vuoden rekisteröintimäärä rodussa. Harvalukuisissa roduissa yhdellä koiralla suositellaan olevan maksimissaan 2–3 pentuetta tai 5 % neljän vuoden rekisteröintimäärästä, joka Grandeilla on 3,34 jälkeläistä eli käytännössä yksi pentue.

Pääsääntöisesti yhdelläkään jalostukseen käytetyllä koiralla ei ole yli kolmea pentuetta, mikä on sinällään hyvä. Kun tarkastellaan pentumääriä, voidaan huomata, että ne ovat yksilöittäin suuret. Tämä selittyy osittain sillä, että rodussa suuret pentueet ovat tavanomaisia ja rotu on harvalukuinen.

Toisen polven jälkeläismäärän ylärajaksi suositellaan määrää, joka on kaksi kertaa niin suuri kuin ensimmäisen polven jälkeläismäärä. Taulukoiden 3 ja 4 mukaan kymmenen vuoden laskenta ajanjaksolla 2014–2023 tämä määrä on ylittynyt tai on lähellä ylittyä kolmella uroksella ja neljällä nartulla.

Urokset:

- Bolero V. Tum-Tums Vriendjes. Omia jälkeläisiä 10 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 60.
- Dante od Vesely Anezky. Omia jälkeläisiä 9 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 17.
- Rantafejs Dorian av Deobi. Omat jälkeläiset 8 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 17.

Nartut:

- Minskuhoff's Grand Notre- Dame. Omia jälkeläisiä 10 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 38.
- Minskuhoff's Grand Neigeux. Omia jälkeläisiä 4 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 15.
- Minskuhoff's Grand Une Farandole. Omia jälkeläisiä 9 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 17.
- Minskuhoff's Grand Olivienne. Omia jälkeläisiä 8 ja toisessa polvessa jälkeläisiä 16.

Kymmenen vuoden 2014–2023 aikana jalostukseen käytetyt urokset ja nartut ovat kaikki toisilleen enemmän tai vähemmän sukua, kun asiaa tarkastellaan kuuden sukupolven syklillä. Tämä kaventaa jalostuspohjaa entisestään ja tekee tulevista jalostusvalinnoista entistä vaikeampia. Ulkomailta tuotuja uroksia on vähän ja niiden käyttömäärät jalostukseen ovat suuret. Ulkomailta tuotavat koirat ovat entistä tärkeämpiä rodun jatkolle Suomessa.

Seuraavaksi on lueteltu viiden eniten jalostukseen käytetyn uroksen ja nartun sukulaisuussuhteet. Koirien sijainti jalostuslistalla on merkittynä nimen jälkeen sulkuihin:

Urokset:

1. Debucher Notre Choix

- Ulkomainen koira.
- Jälkeläiset: narttu Minskuhoff's Hope Prevails Rose (17).

2. Minskuhoff's When I Fall in Love

- Isä Dante od Vesely Anezky (7).
- Emä Minskuhoff's Une Farandole (8)

- Jälkeläiset: narttu Minskuhoff's The Show Must Go On (10) ja uros Minskuhoff's We Are The Champions (5).

3. Bolero V. Tum-Tums Vriendjes

- Ulkomainen koira.
- Jälkeläiset: narttu Minskuhoff's For Yours Eyes Only (1), narttu Minskuhoff's Caramelli (5), uros Minskuhoff's Grand Saint-Espirit (15), narttu Minskuhoff's Grand Olivienne (9).
- Toisessa polvessa narttu Minskuhoff's Une Farandole (8), uros Minskuhoff's Grand X-Presso(6), narttu Minskuhoff's The Show Must Go On (10), uros Minskuhoff's We Are The Champions (5), narttu Minskuhoff's All Because of You (11), narttu Minskuhoff's Hope Prevails Rose (17).

4. Igor

- Ulkomainen koira.
- Jälkeläiset: uros Timberman's Valja Igorevitsh (12), narttu Timberman's I am Dracarys (16).
- Toisessa polvessa narttu Timberman's Miss Chief (14).

5. Minskuhoff's We Are the Campions

- Isä Minskuhoff's When I Fall in Love (2)
- Emä Minskuhoff's For Yours Eyes Only (1)
- Uroksella on yksi pentue, mutta niitä ei ole käytetty jalostukseen.

Nartut:

1. Minskuhoff's For Yours Eyes Only

- Isä Bolero V. Tum-Tums Vriendjes (3)
- Emä Minskuhoff's Grand Notre-Dame (4)
- Jälkeläiset: uros Minskuhoff's We Are the Campions (5), narttu Minskuhoff's The Show Must Go On (10), narttu Minskuhoff's All Because of You (11), narttu Minskuhoff's Hope Prevails Rose (17).
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä, jotka olisivat listalla.

2. Fille D'Hollande V.D Viersenhoeve

- Ulkomainen koira
- Jälkeläiset: narttu Timberman's Killer Queen (3), uros Timberman's Valja Igorevitsh (12)
- Toisessa polvessa uros Timberman's Se Mi Ami Davvero (16), narttu Timberman's Miss Chief (14)

3. Timberman's Killer Queen

- Isä Ice-Sensation de L'empyree (9)
- Emä Fille D'Hollande V.D Viersenhoeve (2)
- Jälkeläiset uros Timberman's Se Mi Ami Davvero (16).
- Toisessa polvessa ei jälkeläisiä.

4. Minskuhoff's Grand Notre-Dame

- Isä Minskuhoff's Grand Kognag
- Emä Minskuhoff's Grand Elysion
- Jälkeläiset narttu Minskuhoff's Une Farandole (8), narttu Minskuhoff's For Yours Eyes Only (1).
- Toisessa polvessa uros Minskuhoff's When I Fall In Love (2), uros Minskuhoff's We Are the Champions (5), narttu Minskuhoff's The Show Must Go On (10), narttu Minskuhoff's All Because of You (11), narttu Minskuhoff's Hope Prevails Rose (17).

5. Minskuhoff's Caramelli

- Isä Bolero V. Tum-Tums Vriendjes (3)
- Emä Minskuhoffs Grand Neigeux (15)
- Jälkeläisillä ei omia jälkeläisiä.

Tuontikoirat

Suomeen on viimeisen kymmenen vuoden aikana tuotu vuosittain pentuja tai nuoria koiria ulkomailta (Taulukko 5). Nämä tuontikoirat ovat olleet tervetullut lisä populaatioon. Viime vuosina tuontikoirat ovat tulleet mm. Ruotsista, Ranskasta, Venäjältä ja Slovakiasta. Vuonna 2024 syyskuun alkuun mennessä on Suomeen tuotu kolme koiraa. Näistä pennuista kaksi narttua on tuotu Ruotsista ja yksi nuori uros Slovakiasta.

Taulukko 5. Grand Basset Griffon Vendeen rodun tuonnit 2014–2023. (Lähde. SKL Jalostustietokanta)

Vuosi	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Määrä	0	1	4	2	1	2	0	2	3	3

Rodun alkuperämaassa Ranskassa on edelleen löydettävissä rekisterin ulkopuolella olevia metsästyskäytössä olevia koiria ja niiden jälkeläisiä, joita on mahdollisuus ottaa rotuun Ranskassa rotujärjestön sekä Ranskan kennelliiton ohjeiden mukaisesti. Rotuunottoja tehdään vuosittain, vuosina 2016–2020 yhteensä 12 koiraa. Näin rodun jalostuspohjaa voidaan laajentaa, - joskin rotuun otettujen koirien taustalta saattaa löytyä samoja koiria kuin jo rekisterissä oleviltakin. (Lähde: <https://www.club-griffon-vendeen.fr/elevage/saillies-naissances-gbgv/>)

Yhteenveto jalostuspohjasta

Grand Basset Griffon Vendéen rodun jalostuspohja Suomessa on kapea. Maahan on saatu tuotua ulkomailta koiria, mutta niitä ei välttämättä ole käytetty jalostukseen syystä tai toisesta. Vieraiden linjojen saaminen ulkomailta on haastavaa, koska maailmanlaajuisesti GBGV populaatio on melko pieni. On myös muistettava, että vaikka ulkomailta saisi hyvän aihion pentuna, ajatellen tulevaa jalostustyötä se ei loppujen lopuksi välttämättä aikuiseksi kasvettuaan olekaan sopiva syystä tai toisesta. Rodussa on tehty myös spermansiirtoja ulkomailta. On myös muistettava, että aktiivisia rodun kasvattajia on Suomessa vain kaksi ja heillä on omat rajalliset mahdollisuudet koiramääriin sekä rodun eteenpäin viemiseen.

Uroksista eniten sukutauluissa esiintyy Hollannista tuotu Bolero V. Tum- Tums Vriendjes, jolla on omien 10 jälkeläisen lisäksi toisessa polvessa 60 jälkeläistä. Uros on tullut Suomeen vasta aikuisena, joten sillä on jälkeläisiä Suomen lisäksi ainakin kotimaassaan Alankomaissa sekä Isossa-Britanniassa ja Latviassa. Jalostusuros listalla ensimmäisenä olevalla Debucher Notre Choix:illa on jälkeläisiä Puolassa kahden pentueen verran ja sijalla kuusi olevalla Minskuhoff's Grand X-pressolla yksi pentue niin ikään Puolassa. Nartuissa puolestaan kotimainen Minskuhoff's Grand Notre-Dame on jättänyt omien 10 jälkeläisen lisäksi toiseen polveen 38 jälkeläistä.

4.2 Luonne ja käyttäytyminen sekä käyttöominaisuudet

4.2.1 Rotumääritelmän maininnat luonteesta ja käyttäytymisestä sekä rodun käyttötarkoituksesta

Rotumääritelmän mukaan grand basset griffon vendéen on nopea, hyvä-ääninen, intohimoinen metsästäjä; rohkea, rakastaa ryteikköjä ja pensaikkoja. Hieman itsepäinen, mutta silti tottelevainen. Isännän on annettava komennot. Rotumääritelmän mukaista luonteen kuvausta voidaan hyvin arvioida nykyisillä metsästyskoemuodoilla (ajokoe, MEJÄ). Luonnekuvaus painottaa erityisesti koiran ominaisuuksia metsästyksessä. Erityistä huomiota tulisi kiinnittää kuitenkin siihen, että koirat ovat sosiaalisia ja kykenevät toimimaan ajueena.

Suomessa suoritettava ajokoe koemuotona painottaa koiran kykyä toimia itsenäisesti, mikä ei kuitenkaan vastaa niiden alkuperäistä käyttömuotoa ajueena. Koiria ei ole tähän mennessä luonnetestattu muutamaa yksilöä enempää ja koekäynnit ovat tällä hetkellä vain muutaman yksilön varassa, joten niistä ei voi tehdä johtopäätöksiä. Luotettavaa tietoa koirien luonteista muissa maissa ei ole käytettävissä.

Rodulle ei ole säädetty mitään pakollisia luonnetestejä tai luonnekuvauksia. Jokainen omistaja voi kuitenkin niin halutessaan testata koiransa luonteen virallisissa testeissä. Luonnetta kuvaavassa LTE kokeessa on käynyt 11 eri koiraa vuosien 2013–2023 välillä (Taulukko1). Näiden koirien tulokset sijoittuvat välille 70–189 (taulukko 2).

Suomen Kennelliiton sivujen mukaan luonnetestissä saadaan tietoa koirayksilön käyttäytymisestä sille suoritettujen erikoiskokeiden kautta. Testin tarkoitus on arvioida ja kirjata koiran käyttäytyminen tilanteissa, joissa sen hermosto joutuu rasitetuksi. Saatua tietoa voi hyödyntää koiran koulutukseen, verrata rodun ihanneprofiiliin ja käyttää jalostusyhdistelmiä suunniteltaessa.

Luonnetesti on koiran luonteen virallinen testaus ja siten se on ainutkertainen ja vain tietyin edellytyksin uusittavissa. Se ei ole koe eikä kilpailu. Vaikka lopputulos on pisteytetty, on tärkeämpää katsoa lomakkeesta se, mitä koirasta kerrotaan. Testin loppupistemäärä on merkitsevä vain, jos testi on rodulle valionarvon edellytys tai jos se on vähemmän kuin +75 pistettä, jolloin testin saa uusida.

Testi mittaa toimintakykyä uhan alla (kelkka, puolustushyökkäys ja terävyys) ja hämärässä huoneessa ilman uhkaa. Sillä saadaan myös arvokasta tietoa temperamentista ja keskittymiskyvystä, hermorakenteesta, luoksepäästävydestä ja kovuudesta/pehmeystä sekä laukauksien sietämisestä. Myös koiran taipumuksesta reagoida asioihin aggressiolla saadaan informaatiota. Luonnetta voidaan ajatella joukkona erilaisia ominaisuuksia ja

pistelaskusysteemissä on ajateltu, että jos koiralla jollain osa-alueella on puutteita (esim. pehmeys), sitä voi kompensoida jollain toisella puolella (esim. hyvällä taistelutahdolla), mikä auttaa koira eteenpäin hankaluuksista huolimatta.

Liiallinen temperamentti tekee koirasta säheltäjän, joka kuormittaa hermostoa ja hidastaa oppimista, ideaali käyttökoira on vilkas eli havainnoi asioita nopeasti, keskittyy oleelliseen ja sopeutuu tilanteisiin helposti. Seurakoiralle on tärkeää, että koira on tasapainoinen ominaisuuksiltaan. Tasapainoinen, pienellä määrällä kaikkia ominaisuuksia varustettu seurakoira on iloinen ystävä, joka turvaa mielellään laumaansa ja viihtyy sen parissa. Harrastuskoiralta voidaan kuitenkin odottaa enemmän luonteen vahvuutta ja silloin tärkeimpiä ominaisuuksia ovat hyvät hermot, toimintakyky ja tasapainossa oleva vilkkausaste eli temperamentti.

Luonnetesti on aikanaan Suomessa kehitetty Ruotsin armeijan sotakoiratestistä palveluskoirien käyttöominaisuuksien arviointimenetelmäksi. Se on käyttökelpoinen luonteen arviointiin muillakin roduilla, etenkin kun halutaan tietoa koiran reaktioista tilanteessa, jossa sen hermostoa kuormitetaan. (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-luonne-ja-kayttaytyminen/luonnetesti>)

Taulukko 1. GBGV LTE käynnit 2013–2023 (Lähde: SKL Jalostustietokanta)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
LTE		1 tulosta	1 tulosta		1 tulosta	1 tulosta	2 tulosta		3 tulosta		2 tulosta
LTE0											
LTE-											
Yhteensä	0 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	0 tulosta	1 tulosta	1 tulosta	2 tulosta	0 tulosta	3 tulosta	0 tulosta	2 tulosta

Taulukko 2. GBGV LTE tulokset vuosittain ajalta 2013–2023. (Lähde SKL Jalostustietokanta)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
LTE	-	173	70	-	114	131	127	-	157		189
							125		127		132
									144		
LTE0											
LTE-											

4.2.2 Luonne ja käyttäytyminen päivittäistilanteissa

Grand Basset Griffon Vendéen on kehitetty metsästäjän avuksi eli työskentelemään ja sillä on edelleen voimakas riistavietti, joten nämä seikat on otettava huomioon rodun luonnetta arvioitaessa. Monet nykyään esiintyvät, luonteeseen liitettävät ongelmat, voivat olla myös heijastuksia elinolosuhteista, kun ei ole huomioitu rodun käyttäytymistarpeita. Rodun edustajat tarvitsevat tekemistä eivätkä sovellu pelkästään sohvalle makaaviksi seurakoiksi. Myös riittävä sosiaalistaminen ja uusiin asioihin tutustuminen rauhassa ovat tärkeitä.

Kasvattajien tulisi kiinnittää huomiota jalostukseen käytettävien koirien luonteeseen ja valikoida käyttöön hermorakenteeltaan terveet yksilöt. Kasvattajien tulisi myös opastaa uudet pennun hankkijat ymmärtämään rodun vaatimukset ja tarpeet.

Luonne-eroja ulkomaisten populaatioiden saralla on vaikea arvioida, koska tietoa ei ole saatavilla. Suurin ero on kasvatusolosuhteissa. Suomessa kasvatettavat koirat elävät perheen keskellä ja sosiaalistuvat sen myötä, tämä on suurimpana erona ulkomailta tuotaviin koiriin, jotka voivat lähtöpaikkansa mukaan kasvaa erillisissä kenneltiloissa. Tällöin koirat voivat olla arkoja, pelokkaita, tottumattomia perhe-elämään ja sisäsiisteydessä on toivomisen varaa.

Luonnetta arvioitaessa vuoden 2007 kyselyssä yksi arvioi koiransa perheenjäsenille satunnaisesti aggressiiviseksi ja saman koiran mainitaan myös olevan ääniherkkä. Vuonna 2023 tehdyn kartoituksen (38 vastausta) mukaan 71,1 % (27) vastaajan koiran luonteessa ei esiinny elämää hankaloittavia asioita. Samassa kyselyssä tuli kuitenkin esille myös jokapäiväistä elämää hankaloittavia luonteenpiirteitä (Taulukko1).

Taulukko 1. GBGV luonteessa esiintyvät elämää hankaloittavat piirteet.

Jokapäiväistä elämää hankaloittavat asiat luonteessa	Koiramäärä
Arkuus tai pelokkuus	3
Pelkää kovia ääniä, raketteja	8
Vihaisuutta toisia koiria kohtaan	2
Arvaamattomuutta	2
Eroahdistusta	1
Sisäsiisteyden puutetta	2
Resurssiaggressiivinen	1

4.2.3 Käyttö- ja koeominaisuudet

Alun perin grand basset on jalostettu hitaasti ajavaksi koiraksi, jota metsästäjän on mahdollista seurata jalan. Se sopii metsästykseen aseensa kanssa keskikokoisilla alueilla. Ranskassa rotu on nykyäänkin pääosin metsästyskäytössä ja siellä niitä käytetään edelleenkin ajueena. Luonteeltaan niiden tulee olla siihen sopivan sävyisiä, vaikka ovatkin rohkeita ja kiihkeitä metsästäjiä.

Grandi on kehitetty erityisesti jäniksen metsästykseen, mutta usein niille käy mikä tahansa riista ajettavaksi. Se on intohimoinen metsästäjä, joka rakastaa ryteikköjä ja pensaikkoja. Rotua kuvaillaan sitkeäksi, pelottomaksi, hyvä-ääniseksi ja hieman omapäiseksi. Grand basset on basseteista nopein.

Ranskassa koirat osallistuvat metsästyskokeisiin ajueina. Ajueessa jokainen koira saa kuitenkin yksilöarvostelun. Ajoeläimen mukaan ajueessa on eri määrä koiria. Metsästettäessä jäniksiä tai kaneja ajueessa on 4 koiraa, metsästettäessä kaurista tai peuraa ajueessa on 6 koiraa ja metsästettäessä villisikaa ajueessa on 8 koiraa.

Ranskan ulkopuolella grandien metsästyskäyttö vaihtelee paljon eri maissa. Esimerkiksi Ruotsissa rotu on pääosin metsästyskäytössä, kun taas muualla Pohjoismaissa tai Iso-Britanniassa, Alankomaissa ja Yhdysvalloissa grandia ei käytetä metsästykseseen.

Metsästysasetukseen kirjattiin muutos kesäkuussa 2019, jolla hirvieläintä ajavan koiran säkäkorkeusrajoitusta korotettiin 28 senttimetrinä 39 senttimetriin. Käytännössä harva grand mahtuu tähän mittaan, joten, toisin kuin muilla ns. karvabasseteilla, tämä lakimuutos ei ole vaikuttanut rodun kysyntään metsästyskoirana, vaan pikemminkin hiukan vähentänyt sitä metsästäjien hakiessa koira monipuolisempaan metsästykseseen.

Suomessa, omistajilta saatujen vastausten (terveyskysely 2023) mukaan, 36,8 % (14 koira) harrastaa metsästystä grand bassetin kanssa. Jäljestystä, metsästyskoirien verijälkeä MEJÄä, harrastetaan 39,5 %:n (15 koira) kanssa. Tuloksiin tulee kuitenkin suhtautua varauksella, koska kyselyyn vastanneiden määrä on vähäinen.

Suomessa grandia käytetään pääosin metsästykseseen yksin (61,9 %, 13 koira vastanneista). Ajueessa koira käytti 19 % (4 koira) vastanneista. Yhdellä koiralla metsästettäessä, siltä edellytetään itsenäistä työskentelyä haussa sekä ajossa. Vastausten perusteella irtilasketuista koirista 76 % (19 koira) liikkuu vieraassa maastossa innokkaasti ja rohkeasti. Hakutyylillä oli suunnitelmallista ja rengastavaa 40,9 % koirista ja 40,9 % koirista teki hakua pistoina (yhteensä 18 koira), 12 % (3 koira) vastanneista ei osannut arvioida koiransa hakutyylillä. Tyypillinen hakuetaisyys Suomessa oli 300–400 m. 69,6 % koirista oli ajanut riistaa äänen kanssa (16 koira) ja ajoaika vaihteli 30–60 min välillä. 35,3 % koirista tulee pois ajosta kutsuttaessa (6 koira) ja 52,9 % ei reagoi luoksetulokutsuun ajaessaan (9 koira). 13,6 % koirille oli ammuttu riistaa (3 koira) ja 86,4 % ei ollut ammuttu mitään (9 koira). Suurin osa koirista (65,4 %, 19 koira) ei reagoi laukaukseen ja 7,7 % (2 koira) reagoi, 26,9 % (7 koira) vastanneista ei osannut sanoa koiransa reaktiota. 52,4 % (11 koira) koirista oli kiinnostuneita kaadosta, 47,6 % (10 koira) vastanneista ei osannut sanoa miten koira käyttäytyi kaadolla.

Ajokokeissa grand bassetteja on toistaiseksi käytetty melko vähän, kuten taulukko 1 osoittaa. Perinteisesti grandeja on Suomessa käytetty jäniksen metsästykseseen ja alun perin ne kävivät ajokokeissa mäyräkoirien säännöillä (MÄAJ). Vuodesta 2008 eteenpäin kokeissa on ollut käytössä dreevereiden ajokokeiden säännöt (DRAJ). Koesäännöt muuttuivat syksyllä 2018 alkaneella metsästyskaudella kaksiluokkaisesta kokeesta (AVO ja VOI) yksiluokkaiseksi kokeeksi. Kymmenenvuoden tarkasteluajanjaksona Suomeen ei saatu yhtään käyttövaliota (FI KVA). Metsästyskokeissa (DRAJ) on vuosien 2014–2023 käynyt yhteensä 13 eri koira. Palkintosijoja on kuudella koiralla ja parhaan tuloksen DRAJ1 (70,61 pistettä) on saavuttanut uros Le Domaine Le Tisserad Garçon, joka on tuontikoira Hollannista. Uroksella ei ole jälkeläisiä.

Suomen ensimmäinen ja toistaiseksi ainoa käyttövalio on vuonna 2006 valioitunut (MÄAJ säännöillä) narttu Mon Dieu Penny from Heaven (Vaya con Dios du Greffier du Roi x Narcus des Hautes Clauzes), jolla on Suomessa kaksi pentuetta.

Vuonna 2013 Bassetien SM-kokeet voitti narttu M-13 Mon Dieu Comete tuloksella 84,12 VOI1, joka on kaikkien aikojen paras tulos rodulla. Koiralla ei ole jälkeläisiä.

Taulukko1. Draji- koekäynnit vuosina 2014–2023. (Lähde: SKL Jalostustietokanta)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
DRAJ-1	1					1				
DRAJ-2				1						
VOI2										1
DRAJ-3			1							
DRAJ-0			1	1	1	3				
DRAJ -	1									
AVO1										
AVO2									1	
AVO3										
AVO0							3	4	3	1
AVO -										1
Yhteensä	2	0	2	2	1	4	3	4	4	2

MEJÄ kokeissa on vuosien 2014–2023 aikana startattu 72 kertaa (taulukko 2) ja nämä koekäynnit ovat 24 eri koiran toimesta. Kymmenen vuoden tarkasteluajanjaksona rotuun saatiin ensimmäiset Suomen jäljestämisvaliot 3 kpl (FI JVA). Suomessa syntyneet narttu Dinnetten Grand Faucille saavutti FI ja SE JVA arvot vuosina 2014 ja 2018 sekä Uros Dinnetten Glitter Guerrier saavutti FI JVA arvot vuonna 2015. Hollannista tuotu uros Xport Qualite Du Greffier Du Roi saavutti FI JVA, SE JVA sekä POHJ JVA arvot vuosina 2014 ja 2018. Näistä koirista ainoastaan uroksella Xport Qualite Du Greffier Du Roi on jälkeläisiä.

Taulukko 2. GBGV MEJÄ koekäynnit vuosina 2014–2023 (Lähde: SKL Jalostustietojärjestelmä)

	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014
VOI1						3	2	1	7	6
VOI2					1	1	1	2	1	2
VOI3					1		1	1	2	
VOI0					1		2			1
VOI -						1			1	
Yhteensä	0	0	0	0	3	5	6	4	11	9
AVO1										
AVO2				2						
AVO3	1	1			1	1				
AVO0	2	3	2	3	3	5		3	2	2
AVO -						1	1		1	
Yhteensä	3	4	2	5	4	7	1	3	3	2
Yhteensä	3	4	2	5	7	12	7	7	14	11

Perinteisten ajo- ja MEJÄ kokeiden lisäksi rodun edustajia on startannut ja kilpaillut muissakin lajeissa. Nosework kokeissa on vuosien 2022–2024 aikana startannut kaksi koira, joista molemmat kilpailevat ykkösluokassa. FIN MVA Nikeforos du Greffier du Roi on kilpaillut agilityssa kolmosluokassa. Näiden lisäksi Kennelliiton kaveri- ja lukukoira toiminnassa on yksi koira.

4.2.4 Kotikäyttäytyminen ja lisääntyminen

Rodulla on jonkun verran havaittavissa yksinolemisen ongelmia, jotka lähinnä ilmenevät ulvomisena ja turhautumisena. Tämä on korostunut varsinkin koronan jälkeen, kun koirat ovat jääneet yksin.

Kasvattajille tehdyssä kyselyssä kysyttiin koirien luonteesta ja esille nousi samassa laumassa elävien narttujen mahdolliset rajutkin yhteenotot, äänekkyyys yksin jäädessä ja joidenkin yksilöiden aggressiivisuus. Joidenkin yksilöiden luonteessa on alkanut esiintyä ääniherkkyyttä.

Kasvattajat nostivat kyselyn vastauksissa myös esille, että pääsääntöisesti rodun edustajat ovat avoimia ja luokse päästäviä vieraita ihmisiä kohtaan. Vieraiden koirien kohtaamisessa on yksilökohtaisia eroja. Laumana puolustavat omaa reviiriään. Ikään liittyviä käytöshäiriöitä ei ole rodulla havaittu. Joidenkin yksilöiden on havaittu ottavan vanhemmiten ns. omia oikeuksia. Mahdolliset hiiva- ja bakteeritulehdukset korvissa aiheuttavat kipua, joka puolestaan voi vaikuttaa käyttäytymiseen. Kyselyssä kartoitettiin myös, rakenteellisista ongelmista mahdollisesti johtuvia käytösongelmia. Näistä mainittiin käyrät eturaajat ja joillakin yksilöillä liian pitkä selkä, jotka voivat aiheuttaa kipua ja näin voivat heijastua koiran käyttäytymiseen.

Vuonna 2023 toteutetun terveystarkastuksen mukaan (38 vastausta) rodun edustajista 28,9 % (11) oli steriloitu tai kastroidu. Pääsyyinä 27,3 % (3) oli käytännön syyt ja arkielämän helpottaminen. Seuraavaksi eniten vastauksia sai sairauksien ennaltaehkäisy, kohtutulehduksen vuoksi tehty sterilisaatio ja haitallisen voimakkaat valeraskaus oireet 18,2 % (2). Muita syitä 9,1 % (1) toimenpiteelle olivat nisäkasvaimet, eturauhasvaivat, luonteen ja käytöksen ongelmat, hydrometra, jalostuskäytöstä poisto ja sekalauma kotona. Luonteen ja käyttäytymisen vuoksi tehty sterilointi/ kastroidu oli tehty, koska koira oli ollut aggressiivinen toisia koiria kohtaan. Ko. toimenpide auttoi 75 % (3) koirista ja 25 % (1) ei osannut vastata oliko toimenpiteellä ollut vaikutusta.

4.2.5 Yhteenveto rodun käyttäytymisen ja luonteen keskeisimmistä ongelmakohdista sekä niiden korjaamisesta

Suomessa rotua ei juurikaan käytetä sen alkuperäisessä käyttötarkoituksessa. Ne koirat, jotka ovat metsästyskäytössä ajavat lähinnä yksin taikka kaksin, eivätkä ajueena mihin rotu on alun perin kehitetty. Yhdellä koiralla metsästettäessä luonteen ei tarvitse olla niin sosiaalinen muita koiria kohtaan, kuin jos ajotapana olisi ajue.

Luonne on tärkeä tekijä metsästyksessäkin, mutta huomattavasti tärkeämpää on kuitenkin se, kuinka paljon koiralla on riistaviettiä. Vähemmällä riistavietillä varustettu koira pärjää ajueessa muiden mukana, mutta ei yksin metsästyksessä. Hyvällä riistavietillä varustettu koira puolestaan pärjää molemmissa ajomuodoissa. Toki on huomioitava, että suomalaisessa ja esimerkiksi ruotsalaisessa metsästyskulttuurissa ei ajueena ajattaminen ole hyväksytty metsästysmuoto. Tämä luonnollisesti asettaa rajoitteen grandin käyttämiseen ajueena Suomessa.

Terveystarkastuksessa sekä kasvattajille tehdyssä kyselyssä esille tuli joidenkin yksilöiden luonteessa olevat ongelmat, kuten ääniherkkyyys, epäsosialisuus muita koiria kohtaan, joka

tuntui olevan eteenkin narttujen ongelma sekä jotkut rakenteelliset ongelmat kuten pitkät raskaat korvat, käyrät etujalat sekä pitkä selkä, joiden kroonistuksessa koiran luonne voi muuttua kivun takia.

Jalostukseen tulee valita koirat, joiden luonne on rodunomainen sekä tasapainoinen. Jalostukseen käytettävien koirien terveyden tulee olla hyvä, rakenteen rotumääritelmän ja tarkoituksen mukaiset. Rodun edustajat ovat pääsääntöisesti avoimia ja ystävällisiä ihmisille, mutta niiden tulisi myös tulla toimeen muiden koirien kanssa. Ennen pennun hankintaa on rotua miettivien syytä paneutua rodun vaatimuksiin ja muistaa, että rotu on alun perin metsästyskoira, ja sillä on todella voimakas riistavietti ja myös tarve toteuttaa sitä tavalla tai toisella. Myös kasvattajien on huomioitava uusien omistajien valmius rodun suhteen, kun he valitsevat pennuille uutta kotia. Näin vältetään mahdollisilta tietämättömyydestä johtuvista käyttäytymisongelmilta. Suomen Bassetkerhon tulee myös omilla nettisivuillaan ja omissa tiedotuksessaan kertoa ja painottaa rodun olevan alun perin metsästyskoira ja tarvitsevan rodunomaista tekemistä.

4.3 Terveys ja lisääntymien

4.3.1 PEVISA- ohjelmaan sisällytetyt sairaudet ja viat

Grand bassetilla ei ole PEVISA –ohjelmaan sisällytettyjä sairauksia.

4.3.2 Muut rodulla todetut merkittävät sairaudet ja viat

Grand basset on hyvin nuori rotu Suomessa ja koirien määrä vähäinen, joten kattavia selvityksiä rodun terveydentilasta ei ole vielä juurikaan tehty. Pääsääntöisesti rotu on vielä varsin terve. Grand bassetin keski-ikäsi mainitaan ulkomaisissa lähteissä 12–14 vuotta. Bassetkerhon vuonna 2023 tekemässä terveystarkastuksessa kartoitettiin myös jo kuolleiden koirien elinikää (10 vastausta) ja se sijoittui 40 % osalta (4 koira) vastanneista 12–13 vuoteen. Vastanneista 20 % kertoi koiransa eläneen 8–9 vuotta (2 koira). Saman verran oli 14-vuotta tai yli eläneiden koirien määrä. Loput vastanneista kertoi koirien (2 kpl) kuolleen 1 ja 2-vuotiaina.

Rodulle tehdään Suomessa pääasiassa vain silmätarkastuksia (Taulukot 1 ja 2). Näissä tarkastuksissa ei ole todettu kuin HC-muutoksia satunnaisilla yksilöillä. Näitä sairauksia kuitenkin voi esiintyä jossain määrin muiden maiden populaatioissa ja siksi ne on kirjattu myös Suomessa grandien JTO:hon. Silmätarkastuksia tulee jatkaa, jotta mahdolliset silmäsairaudet yksilöt voidaan sulkea jalostuksesta. Eturaajojen luusto-ongelmat ovat rodussa mahdollisia, joten tähän tulisi kiinnittää huomiota jalostusvalintoja tehdessä. Jotta mahdollisista luusto-ongelmista saataisiin enemmän tietoa, olisi suositeltavaa luustokuvata (INC) kattavasti vähintään jalostukseen käytettävät koirat.

Taulukko 1. Silmätutkimustilasto lausuntovuoden

mukaan (Lähde: SKL Jalostustietojärjestelmä)

Vuosi	Tutkittu	Terveitä
2013	13	13
2014	5	5
2015	6	5
2016	9	8
2017	7	6
2018	6	4
2019	13	11
2020	2	2
2021	8	8
2022	7	6
2023	0	0

Taulukko 2. Silmäkuvatut koirat 15 vuoden ajalta. (Lähde:SKL Jalostustietokanta)

Vuosi	Syntyneitä	Tutkittu	Tutkittu %	Terveitä	Terveitä %
2008	23	9	39%	7	78%
2009	16	8	50%	6	75%
2010	35	10	29%	9	90%
2011	19	6	32%	6	100%
2012	19	3	16%	2	67%
2013	29	4	14%	3	75%
2014	29	7	24%	5	71%
2015	6	2	33%	2	100%
2016	10	2	20%	2	100%
2017	18	6	33%	3	50%
2018	11	4	36%	4	100%
2019	21	2	10%	2	100%
2020	14	3	21%	3	100%
2021	26	3	12%	3	100%
2022	19	0	0%	0	
2023	11	0	0%	0	

Alkuaikoina Suomeen tuotiin paljon koiria Alankomaista, mutta luotettavaa tietoa rodun terveydentilasta siellä ei ole saatavissa. Suomen Bassetkerho r.y. on lähestynyt joitakin vuosia sitten kirjeellä Alankomaiden, Englannin ja Ranskan rotujärjestöjä tiedustellen näiden maiden griffon vendéen rotuisten koirien silmänsairauksista. Vastauksia ei saatu mistään maasta. Alankomaissa on jo jonkun aikaa (10 vuotta) kuvattu vähintään jalostukseen käytettävien koirien lonkat.

Ulkomaisista lähteistä on ollut hyvin vaikeaa saada luotettavaa tietoa grand bassetien terveydentilasta. Englannin Griffon vendéen klubin sivuilla mainitaan sairauksista kilpirauhasen vajaatoiminta, SRMA (niskakipusyndrooma) ja epilepsia. Taulukossa 3 on Iso-Britanniassa raportoidut epilepsia tapaukset sekä GBGV että PBGV roduissa vuosina 2011–2020. (<http://www.bgvclub.co.uk/Home.htm>).

Yhdysvalloissa jalostukseen käytettävillä koirilla on tarkat kriteerit mm. silmien ja lonkkien osalta, mutta valitettavasti nämä tiedot eivät ole julkisia. Vanhassa Ruotsalaisessa artikkelissa (Margaretha Damfeldt: Grand basset griffon vendéen 11år i Sverige, Basset bladet 2/2002) mainitaan sairauksina purentaviat ja luuston ongelmat. Epilepsiaa ei Ruotsissa ollut tällöin tavattu, mutta artikkelissa viitattiin epilepsiatapauksiin Saksassa. Ongelmina mainittiin myös muu kuin rotumääritelmän sallima säkäkorkeus sekä rotumääritelmästä poikkeava rotutyyppi. Tänä päivänä on tiedossa, että Ruotsissakin rodussa esiintyy epilepsiaa.

Taulukko 3. Iso-Britanniassa raportoidut epilepsia tapaukset GBGV ja PBGV roduissa vuosina 2011–2020

VUOSI	Yhteensä	GBGV	PBGV
2011	2	2	0
2012	5	5	0
2013	4	2	2
2014	7	5	2
2015	7	5	2
2016	6	5	1
2017	1	1	0
2018	3	2	1
2019	5	2	3
2020	2	0	2

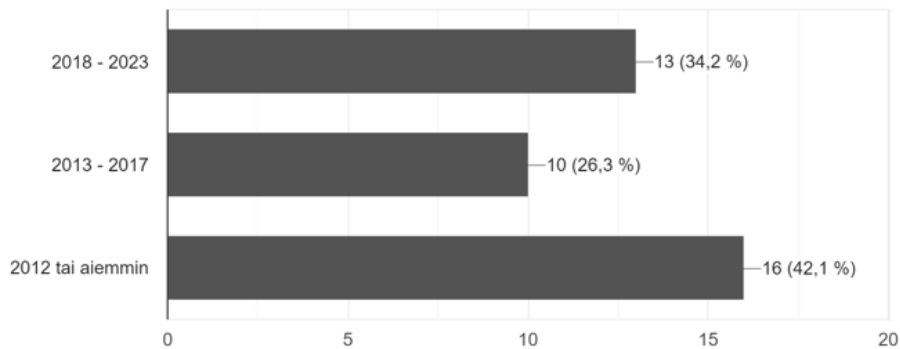
Suomen Bassetkerho toteutti vuonna 2007 terveystutkimuksen, jonka vastausten määrästä ei valitettavasti ole täyttä varmuutta. Uusi terveystutkimus tehtiin vuonna 2023, jolloin vastaus saatiin 38 rodun edustajalta. Vuonna 2007 koiransa terveydentilan omistajat arvioivat olevan ”huono” 1 koira, ”hyvä” 4 koiraa ja ”erinomainen” 9 koiraa. Vuonna 2023 vastaajista 47,4 % (18) arvioi koiransa olleen aina terve ja hyvinvoiva. Ja 36,8 % (14) vastaajista arvioi, ettei koiralla ole ollut merkittäviä sairauksia tai vikoja. Vastaajista 7,9 % (3) koira oli puolestaan sairastellut melko paljon. Paljon tai jatkuvasti sairastelleita koiria oli 2,6 % (1). Loput vastanneista kertoi koiran terveyden alkaneen reistailla vasta myöhemmällä iällä (yli 7-vuotiaana) tai koiran olleen terve ennen sairastumistaan syöpään.

Vuonna 2023 tehtyyn terveystutkimukseen vastattiin 38 koiran osalta. Terveystutkimukseen vastanneiden määrä on hyvin pieni, verrattuna siihen kuinka paljon Suomessa on rodun edustajia. Näin ollen kyselyn tulokset raapaisevat vain pintaa. Vastausten taustatietona voidaan mainita, että näistä koirista 16 kappaletta oli uroksia ja 22 narttuja. Koirat olivat syntyneet taulukko 3 mukaisesti. Pääsääntöisesti koirat elivät erikokoisissa laumoissa, joiden koko vaihteli 2 koirasta yli 6 koiraan. Ainoana koirana eli 8 koiraa (21,1 %). Vastaajista 24 (63,2 %) oli omistanut koiran pennusta lähtien, kasvattajan omistuksessa oli 8 (21,1 %) koiraa ja kodinvaihtajia oli 6 (15,8 %). Kodinvaihdon syyt on lueteltu taulukossa 4. Synnynnäisiä vikoja ei oikeastaan ollut. Kaksi vastaajaa kertoi pennulla olleen synnynnäisesti virheellinen purenta ja yhden vastaajan pennulla oli ollut piilokives. Viimeisen vuoden aikana antibioottia oli määrätty 13,9 % (5) vastauksia koskevista koirista.

Taulukko 3. (Lähde: Terveyskysely 2023)

3. Koiran syntymävuosi

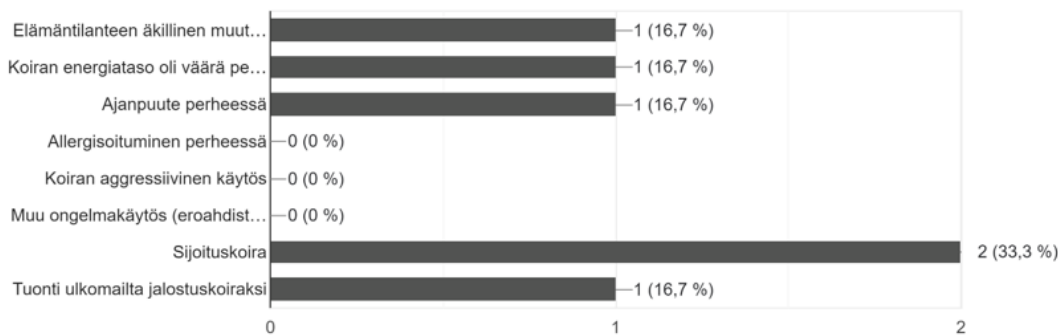
38 vastausta

Taulukko 4. (Lähde: Terveyskysely 2023)

11. Jos koira on ns. kodinvaihtaja, kerro miksi se vaihtoi kotia?

6 vastausta

Samaisissa kyselyissä kartoitettiin myös rodun pysymistä rotumääritelmän antamassa säkäkorkeudessa. Tämä säkäkorkeus on uroksilla 40–44 cm ja nartuilla 39–43 cm. Rotumääritelmä sallii yhden cm poikkeaman kumpaankin suuntaan. Vuonna 2007 tehdyn kartoituksen mukaan 4 koirista oli rotumääritelmään verrattuna ylikorkeita. Vuonna 2023 tehdyn kartoituksen mukaan uroksista 18,8 % (yhteensä 16 vastausta) ei ollut rotumääritelmän sallimassa säkäkorkeudessa ja nartuissa vastaava luku oli 13 % (yhteensä 23 vastausta). Joten uroksista 81,3 % on säkäkorkeudeltaan oikean kokoisia ja nartuista puolestaan 87 %.

Molemmissa terveystarkastuksissa saavutettu koiratonta ei ole suuri verrattuna populaatioon, joten tämä tulee muistaa, kun tuloksia analysoidaan. On myös muistettava, että osa näistä sairauksista eivät ole perinnöllisiä. Osa sairauksista / vaivoista voidaan välttää koiran oikealla ruokinnalla ja hoidolla.

Kyselyvastausten mukaan (Taulukko 5) sairaudet ja vaivat ovat rodussa lisääntyneet, todellista tilannekatsausta varten tarvittaisiin laajempi selvitys paremmalla vastausprosentilla. Samalla voidaan kuitenkin myös todeta, että aiemmin rodussa vaivana olleet korvatulehdukset olisivat laskussa. Kyselyjen perusteella erityisesti kasvainsairaudet,

suun ja hampaiden ongelmat, voimakkaat valeraskausoireet, silmäsairaudet, hiivaylikasvu ja liikuntavaikeudet olisivat lisääntyneet rodussa. Lisäksi on vaivoja / sairauksia, joita ei ole aiemmin kartoitettu rodussa. Näitä ovat mm. sydämen- ja verenkierron sairaudet sekä spondyloosi, nivelrikko tai välimuotoiset selkänikamat. Näiden sairauksien todellista esiintymistä rodussa olisi syytä kartoittaa enemmän, kuten myös kasvainsairauksien laatua. Lisäksi olisi hyvä tehdä kartoituksia epilepsian ja SRMA: n (niskakipusyndrooman) todellisesta esiintymisestä rodussa Suomessa.

Taulukko 5. Terveyskyselyiden vastauksia vuosilta 2007 ja 2023.

Sairaus / Vika	Terveystutkimus	
	2007	2023 (38 vastausta)
Silmätulehdus, silmäsairaudet	1	4
korvatulehdus	6	4
virtsatulehdus	4	2
Virtsakiteitä/ virtsakiviä	-	2
Lisääntymiselinten sairaudet, nartut	-	2
Haitallisen voimakkaita valeraskausoireita	1	4
Lisääntymiselinten sairaudet, urokset	-	1
anaalirauhastulehdus	1	1
suutulehdus, hammaskivi ongelmat	1	6
hammaspuutokset/ poistot / virheellinen purenta	2	4
hiivaylikasvu	2	5
krooninen ripuli ja oksentelu	1	2
huulipoimutulehdus	2	1
Kasvainsairaudet	1	9
perineaalityrä	1	-
epilepsia	1	0
Toistuva tai jatkuva ihon kutina	-	1
Närästys	-	6
Sisäelinten sairaudet	-	2
Ontuminen/ liikuntavaikeudet	1	6
Spondyloosi, välimuotoiset selkänikamat	-	2
Nivelrikko raajoissa	-	3
Sydämen ja verenkierron sairaudet	-	2

Terveyskyselyn 2023 tuloksia

Vuoden 2023 kyselyn mukaan 73,7 % (28 kpl) GBGV rodun edustajista ei ole todettu merkittäviä iho / korva /tassu ongelmia. Hiivatulehduksista on ollut 13,2 % (5) ja toistuvia tai kroonisia ulkokorvan tulehduksia on ollut 10,5 % (4) koirista. Toistuvaa ihon kutinaa on ollut 2,6 % (1) ja tassujen kutinaa ja ärsytystä on ollut 5,3 % (2) koirista. Ongelmat ovat pääsääntöisesti alkaneet alle vuosikkaana tai viimeistään 4-vuotiaana. Valtaosalla koirista (75 %) oireilun syy on liittynyt selvästi ruokavalioon. Tällöin myös hoitomuotona on

pääsääntöisesti ruokavalion uudistus. Jossain määrin sairastuneille koirille on käytetty hoitona myös pitkiä ja toistuvia antibioottikuureja tai allergia- ja atopialääkityksiä.

Silmäpeilaus tulosten ja kyselyn vastausten perusteella silmänsairauksia ei rodussa juurikkaan esiinny muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Valtaosalla koirista ei esiinny suun, hampaiden tai nielun ongelmia. Rodussa ei kyselyn perusteella esiinny ruoansulatuskanavan ongelmia tai sairauksia. Kuuden koiran osalta omistajat vastasivat koiralla olevan herkkämahaisuutta ja / tai närästyttä.

Kyselyn mukaan rodussa ei esiinny sydämen tai verenkierron sairauksia ja 94,6 % (35) vastanneista sanoo koiran olevan näiltä osin terve. Sydämen läppävuotoa on diagnosoitu yhdellä koiralla samoin kuin laajentuneita verisuonia. Molemmissa tapauksissa sairaus on diagnosoitu 7-vuotiaana tai myöhemmin. Rodussa ei myöskään esiinny hengityselimistön ongelmia tai sairauksia. Tuki- ja liikuntaelinten osalta rodussa esiintyy 10,5 % (4) ontumista tai liikuntavaikeuksia. Diagnooseina ovat yleisemmin nivelrikko 7,9 % (3), spondyloosi 2,6 % (1) ja oireilevia välimuotoisia selkänikamia 2,6 % (1).

Virtsateiden ja lisääntymiselinten sairaudet liittyivät lähinnä haitallisen voimakkaisiin valeraskausoireisiin 10,5 % (4), maitorauhaskasvaimiin 5,3 % (2), virtsakiteet/ virtsakivet 5,3 % (2) ja toistuviin virtsatietulehduksiin 5,3 % (2). Muiden sairauksien kuten märkäkohtu, juoksukierron häiriöt, eturauhas- vaivat, emätintulehdus ja anaalirauhastulehdus olivat kukin 2,6 % (1). Valtaosalla 73,7 % (28) ei ollut mitään ongelmia. Suurin osa näistä sairauksista oli todettu koiran ollessa 7-vuotta tai enemmän tai vaihtoehtoisesti 3–4-vuotias.

Hermostollisia sairauksia oli yhdellä koiralla, joka oli kärsinyt tärinäkohtauksesta hetkellisesti useamman kerran. Sairautta ei pystytty diagnosoimaan. Sisäelinten sairauksista yhdellä koiralla oli maksan vajaatoiminta ja yhdellä krooninen haimatulehdus. Hormonaalisia sairauksia oli todettu yksi; kilpirauhasen vajaatoiminta, joka oli alkanut 5–6-vuotiaana. Immuunijärjestelmän sairauksia oli todettu kahdella koiralla. Toisella oli analiadenoma ja toisella tulehduksellinen suolistosairaus.

Kasvainsairauksista kysyttäessä suurin osa 73 % (27) ilmoitti koiran olevan terve näiltä osin. Eniten rodussa kyselyn perusteella on hyvänlaatuisia ihokasvaimia 8,1 % (3) ja sen jälkeen maitorauhaskasvaimia 5,4 % (2). Muita rodun edustajilla olleita kasvaimia ovat olleet: imusolmukeesyöpä, luukasvain ja rasvapatit. Pääsääntöisesti vastaajat eivät tiedeneet oliko koiralla esiintyvä kasvain hyvänlaatuisen vai pahanlaatuisen. Valtaosa kasvaimista 90 % (9) oli todettu koirien ollessa 7- vuotta tai enemmän. Yksi kasvain oli todettu koiran ollessa 1–2 vuotia.

Sairauksia, joita rodussa tavataan

Seuraavaksi on lueteltuna ne sairaudet, joita esiintyy rodussa joko Suomessa tai ulkomailla. Suurin osa tekstistä on lainattua tekstiä joko Suomen Kennelliiton sivuilta tai muista lähteistä (*kursivoitu teksti*).

- **Perinnöllinen harmaakaihi** (ent. hereditäärinen katarakta, HC) ”*samentaa silmän linssin osittain tai kokonaan. Useimpien muotojen periytymismallia ei vielä tiedetä. Sairauden alkamisikä vaihtelee suuresti. Perinnöllinen kaihi on yleensä molemminpuolinen ja johtaa sokeuteen, jos linssien samentuminen on täydellinen. Jos*

kaihisamentuma jää hyvin pieneksi, sillä ei ole vaikutusta koiran näkökykyyn. Edennyt kaihi aiheuttaa silmän sisäistä suonikalvontulehdusta ja siten voi aiheuttaa kipua.

Katarakta eli kaihi voi olla perinnöllinen tai ei-perinnöllinen, synnynnäinen tai hankittu. Syntymän ja 8 viikon iän välillä todetut kataraktat ovat synnynnäisiä. Esimerkkinä hankitusta kataraktasta on sokeritautiin liittyvä, usein hyvin nopeasti täydelliseksi kaihiksi kehittyvä diabeettinen katarakta.

Muita esimerkkejä hankitusta kaihista ovat esimerkiksi vanhuuden kaihi ja PRA:han liittyvä toissijainen kaihi. Ns. nukleaariskleroosi (ei luokitella kaihiksi) on normaaliin ikääntymiseen liittyvä muutos, jossa linssin ydin tiivistyessään muuttuu 'opaalinharmaaksi'. Muutoksella ei ole merkittävää vaikutusta näkökykyyn. Kaihi voidaan poistaa leikkauksella fakoemulsifikaatiomentelmällä.

Perinnöllinen kaihi -diagnoosin saanutta koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Poikkeuksena ovat perinnölliseksi todetut ja oletetut muut vähämerkitykselliset linssin kaihimuutokset, joita saa käyttää jalostukseen terveen kumppanin kanssa.” (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/yleisimmat-silmasairaudet>)

- **Kyynärnivelen inkongruenssi** ”Koiran kyynärvarsi koostuu kyynär- ja värttinäluusta, jotka yhdessä olkaluun kanssa muodostavat kyynärnivelen. Värttinä- ja kyynärluu nivELYTvät ranteen pikkuluiden kanssa.

Kondrodystrofisilla koiraroduilla on perinnöllinen luiden kasvuhäiriö, joka aiheuttaa jalkojen luiden pituuskasvun häiriintymisen jo sikiöaikana, ja näillä roduilla on tyypillisesti lyhyet raajat ja pitkäkö matala runko. Tyypirotu on mäyräkoira, ja muita tähän ryhmään kuuluvia rotuja ovat mm. kiinanpalatsikoira, corgit, länsigöötanmaan pystykorva, skyenterrieri ja havannankoira. Varsin erilaisia rotuja, mutta kaikkia yhdistää sama lyhytjalkaisuuden aiheuttava mutaatio.

Luiden pituuskasvu tapahtuu rustoisten kasvulevyjen kohdalla. Pituuskasvu loppuu, kun kasvulevyt ovat luutuneet kiinni. Kaikilla kondrodystrofisten rotujen koirilla raajojen luut ovat lyhyemmät ja paksummat ja myös normaalia käyremmät, mutta toisinaan kyynärluun kasvulinja sulkeutuu liian aikaisin ja värttinäluun jatkaessa kasvuaan luiden mittasuhteet muuttuvat epänormaaleiksi. Seurauksena voi olla kyynärluun epäyhdenmukaisuus (inkongruenssi), kun ”liian pitkä” värttinäluu muodostaa portaan nivelpintaan tai värttinäluusta tulee liioitellun käyrä. Joskus värttinäluun yläpää menee osittain sijoiltaan. Joillain koirilla häiriö näkyy tassujen kiertymisenä ulospäin ja ranteiden taipumisena sisäänpäin. Kondrodystrofisilla roduilla taipumus kasvulinjan liian aikaiseen sulkeutumiseen on perinnöllinen ja siksi sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla.

Skyenterrieri-rodussa tehdyssä tutkimuksessa (Lappalainen ym. 2016) osoitettiin, että kyynärnivelen epäyhdenmukaisuus on yhteydessä ns. pentuontumiseen, joka on

rodulla hyvin yleistä; noin kolmasosa pennuista ontuu kasvun aikana ja osa ontuu myös aikuisena. Koirat, joilla havaittiin röntgenkuvissa kohtalainen tai voimakas kyynärnivelen epäyhdenmukaisuus olivat niitä, jotka ontuivat pentuina tai aikuisina. Tutkimuksessa oli mukana 50 koiraa, joista kaikki aikuisina ontuneet olivat ontuneet myös kasvuiässä. Tutkimuksen yhtenä tarkoituksena oli kehittää matalaraajaisille koirille oma kyynärnivelen röntgenseulontaohjelma. Kennelliiton nykyisin käytössä oleva kyynärnivelen kuvausmenetelmä ja nivelen arviointi ei sellaisenaan sovellu matalaraajaisille koirille, koska siinä ei arvioida kyynärnivelen epäyhdenmukaisuutta.

Kyynärnivelen epäyhdenmukaisuus näkyy parhaiten röntgenkuvassa, jossa niveltä ei ole taivutettu (avautumiskulma 90 astetta tai enemmän). Röntgenkuvassa täytyy näkyä kyynärnivelen lisäksi koko kyynärvarsi. Epäyhdenmukaisuus (inkongruenssi) arvioidaan asteikolla INC0 – INC3, jossa INC 0 on yhdenmukainen ja INC3 on voimakkaasti epäyhdenmukainen nivel. Kondrodystrofisilla roduilla INC1 on vielä ”normaali”, mutta INC2- ja INC3-kyynärnivelet ovat selvästi epänormaaleja. Jalostuskoirien valinnassa olisi hyvä suosia INC0- ja INC1-nivelisiä koiria. INC2- tai INC3-nivelisiä koiria käytettäessä ne pitäisi yhdistää INC0:n kanssa (tai INC1:n, jos rodussa ei ole riittävästi INC0-nivelisiä koiria). Eri rotujen tilanne saadaan selville ainoastaan kuvaamalla riittävä määrä koiria, minkä jälkeen voidaan tehdä tarkempia rotukohtaisia jalostussuosituksia.” (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/kyynarnivelen-inkongruenssi>)

- **Epilepsia** ”on toistuvia kohtauksia aiheuttava aivojen sähköisen toiminnan häiriö, joka on koiran yleisin neurologinen sairaus. Kohtauksien luonne vaihtelee ja koiralla voi olla tajunnan, motoriikan, sensorisen toiminnan, autonomisen hermoston ja/tai käyttäytymisen häiriöitä. Kohtauksen aikana koira voi olla tajuissaan tai tajuton. Jos koko koira kouristelee, puhutaan yleistyneestä kohtauksesta. Kohtaus voi esiintyä myös paikallisena, jolloin vain yksi lihasryhmä, esimerkiksi koiran raaja tai raajat kouristelevat. Paikallisalkuinen kohtaus voi laajeta yleistyneeksi kohtaukseksi. Kohtauksen luonne riippuu purkauksen lähtöpaikasta aivoissa ja sen leviämisestä. Epilepsiaa sairastavaa koira ei saa käyttää jalostukseen. Samoin on vältettävä sellaisten riskilinjojen yhdistämistä, joiden tiedetään tuottaneen epileptikkojälkeläisiä, niin kauan kun rodulle ei ole olemassa geenitestiä, jonka avulla sairauden kantajuus voidaan todeta.
- Ensimmäinen epilepsia-kohtaus tulee useimmiten nuorena, 1–5 – vuotiaana, mutta perinnöllinen epilepsia voi alkaa missä iässä hyvänsä. Samantyyppisiä kohtauksia voivat aiheuttaa myös muut sairaudet kuin epilepsia. Epilepsiadiagnoosi pohjautuu muiden sairauksien poissulkemiseen. Siksi koirasta otetaan virtsa- ja verinäytteitä ja tehdään neurologinen tutkimus. Jollei muuta selittävää syytä löydy, koira sairastaa epilepsiaa. Epilepsiaa ei voida parantaa, vaan koira tarvitsee lääkitystä koko loppuelämänsä ajan. Lääkityksen aloituspäätökseen vaikuttaa kohtauksien esiintymistiheys ja vakavuus. Lääkityksen avulla epilepsia-kohtausten esiintymistä

voidaan harventaa, kohtauksia lieventää ja niiden kestoa lyhentää. Joskus kohtaukset saadaan lääkityksellä kokonaan loppumaan.”

(Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/koiran-epilepsia>)

- **Kilpirauhasen vajaatoiminta** (hypotyreoosi) ” on koiran yleisin sisäerityssairaus. Se johtuu liian alhaisesta kiertävien kilpirauhashormonien määrästä. Sairauden esiintyvyys on keskimäärin 0,2–0,4 % kaikista koirista, mutta joissakin roduissa esiintyminen on huomattavasti yleisempää.

Kilpirauhasen vajaatoiminnan taustalla on tavallisimmin immunologinen kilpirauhasen tulehdusreaktio, lymfosytaarinen tyreoidiitti. Kilpirauhasen vajaatoiminta on autoimmuunisairaus, jolla on geneettistä taustaa. Kilpirauhasen vajaatoimintaa sairastavaa koira ei saa käyttää jalostukseen.

Kilpirauhasen vajaatoimintaa poteva koira on tyypillisesti kooltaan keskikokoinen tai suuri ja iältään keski-ikäinen (4–11-vuotias). Kliiniset oireet kehittyvät, kun noin 75 % kilpirauhashudoksesta on tuhoutunut, joten sairaus on voinut olla olemassa kuukausia tai vuosia ennen oireiden puhkeamista. Riskiroitujen yksilöt voivat sairastua muita nuorempina, mutta vajaatoiminta on harvinainen alle kahden vuoden ikäisillä koirilla.

Kilpirauhashormonia tarvitaan kaikkialla elimistössä aineenvaihdunnan ylläpitämiseen. Siksi vajaatoiminnan oireet ovat moninaiset. Aineenvaihdunnan hidastumiseen liittyvät oireet, kuten uneliaisuus, lihavuus ja liikunnan siedon aleneminen, ovat yleisimmät. Lähes yhtä paljon esiintyy iho-oireita, kuten karvapeitteen ohenemista, kaljuutta ja huonokuntoisuutta sekä ihon tummumista, seborreaa ja pinnallisia ihotulehduksia. Edellä mainittuja harvemmin esiintyy hermostollisia, silmiin, sydämen toimintaan, käyttäytymiseen, lisääntymiseen tai ruuansulatuskanavan toimintaan liittyviä oireita.

Kilpirauhasen toiminnan mittaamiseen on käytössä useita eri testejä, joista tavallisimmin käytetään T4 ja TSH määrittämiä. Jos tulos on ristiriitainen, uusintatutkimus suoritetaan 4–8 viikon kuluttua tai määritetään vapaa-T4 pitoisuus. Lymfosytääristä tyreoidiittia epäiltäessä voidaan mitata tyreoglobuliinivasta-aineiden määrä (TGA). Negatiivinen tulos ei kuitenkaan sulje pois autoimmuunityypin sairautta. Hoitona käytetään elinikäistä levotyroksoinikorraushoitoa.” (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/kilpirauhasen-vajaatoiminta>)

- **Korvasairaudet, hiivaylikasvu** ” (*Malassezia pachydermatis*) hiiva on normaali osa terveen koiran ihon mikrobiflooraa eli hiivaa löytyy pienissä määrin terveen eläimen iholta ja korvakäytävästä. Päästessään lisääntymään hallitsemattomasti, hiiva voi aiheuttaa ihotulehduksia ja korvatulehduksia. Koiralla malassezia-hiivan ylikasvua tavataan usein iho- ja ulkokorvatulehduksien yhteydessä. Malassezia hiivan aiheuttama iho- ja korvatulehdus on lähes aina seurausta taustalla piilevien syiden ja altistavien tekijöiden yhteisvaikutuksesta.

Hiivan ylikasvulle otolliset elinolosuhteet luovat koiran iholla ja korvakäytävissä lisääntynyt kosteus ja lämpötila. Uiminen ja kosteat kelit ovatkin usein kesäaikaan alkaneen koiran hiivatulehduksen taustalla. Anatomiset tekijät, jotka lisäävät riskiä hiivatulehduksen kehittymiselle ovat ihopoimut, ahtaat korvakäytävät, raskaat luppakorvat ja runsaat korvakarvat. Vastustuskyvyn heikkeneminen sairastumisen seurauksena, hormonaaliset sairaudet kuten kilpirauhasen vajaatoiminta, muut ihosairaudet ja ihon rikkoutuminen ovat myös hiivatulehdukselle altistavia tekijöitä.

Koiran hiivan liikakasvun hallitsemisen ja tulehduksen oireiden lievittämisen lisäksi hoidossa onkin ensisijaisen tärkeää pyrkiä pureutumaan taustasyihin ja altistaviin tekijöihin. Taustasyitä ja altistavia tekijöitä hiivasienen aiheuttamalle ihotulehdukselle on useita. Atopia ja allergia ovat kaikkein yleisin taustasy sekundaarisen ja toistuvan hiivatulehduksen aiheuttajana. Allergia koiralla on useimmiten ruoka-aine allergiaa.” (lähde: <https://omaelainklinikka.fi/koiran-hiivatulehdus/>)

- **SRMA / Steriili aivokalvontulehdus / Niskakipusyndrooma** ”oireet alkavat usein äkillisesti ja ensimmäiseksi omistajat laittavat merkille, että koira on vaisu ja kivuliaanoloisin. Sen oireita ovat myös kuume, niskajäykkyys, jäykät liikkeet sekä syömis- ja juomisvaikeudet. Koira saattaa ulahtaa kivusta noustessaan ja ponnistaessaan. Pään taaksepäin tai etujalkojen väliin taivuttaminen aiheuttaa kovaa kipua.

Sairaus puhkeaa useimmiten noin 6–24 kuukauden ikäisillä koirilla, mutta se voi puhjeta yhtä lailla aiemmin kuin myöhemminkin. Sairaus voidaan todeta selkäydinnestestä, joskin diagnoosi saatetaan tehdä myös pelkästään oireiden ja muiden sairauksien poissuljennan avulla. Mikäli koiran oireiden nähdään helpottavan nopeasti kortisonihoidon alettua, voidaan SRMA-diagnoosia pitää entistä varmempana. Toipumisennustetta parantaa merkittävästi sairauden nopea diagnosointi ja lääkityksen aloitus.” (Lähde: <https://www.tollerit.fi/jalostus-ja-terveys/tollerilla-esiintyvia-sairauksia/>)

- **Kasvainsairaudet** ovat nykykoirilla varsin yleisiä, arvioiden mukaan lähes 50 % yli kymmenenvuotiaista koirista menehtyy syöpään tai kasvain sairauksiin. Monesti kasvainlöydös löytyy sivulöydöksenä peruseläinlääkäri käynnin yhteydessä ja ne ovatkin monesti oireettomia. Yleisimpiä ovat ihon ja ihonalaiskudoksen kasvaimet, maitorauhaskasvaimet ja imusolmukesyöpä eli lymfooma. Lisäksi koirilla esiintyy kasvaimia suussa ja pernan hemangiosarkoomaa. Myös luusyöpää on havaittu joillakin roduilla. Kasvainsairaudet ovat kroonisia ja niitä voidaan hoitaa ja jossakin tapauksissa jopa parantaa. Koira, jolla on todettu kasvainsairaus ei yleisesti ottaen suositella käytettävän jalostukseen. (Lähde: <https://koirakissaklinikka.fi/koira-artikkelit/koiran-kasvainsairaudet>)

4.3.3 Yleisimmät kuolinsyyt

Jalostustietojärjestelmästä saatavan datan (kaavio1) mukaan Suomen Grand Basset Griffon Vendéen-rodun edustajat elävät keskimäärin 9–10 vuotta. Kaikki koiranomistajat eivät ilmoita

koiraansa kuolleeksi tai kerro syytä kuolemalle tai lopetukselle. Tähän mennessä kuolleeksi ilmoitettuja koiria löytyy jalostustietokannasta 78 kpl. Valtaosa näistä koirista (24kpl) on kuollut vanhuuteen, mutta merkillepantavaa on huomata, että seuraavaksi suurin määrä kuolleiden koirien syistä on kasvainsairaudet (11 kpl) tai koirat on lopetettu käytös- tai käyttäytymishäiriön vuoksi (8 kpl).

Bassetkerhon vuonna 2023 tekemässä terveystieteessä kartoitettiin myös jo kuolleiden koirien elinikä (10 vastausta) ja se sijoittui 40 % osalta (4 koiraa) vastanneista 12–13 vuoteen. Vastanneista 20 % kertoi koiransa eläneen 8–9 vuotta (2 koiraa). Saman verran oli 14-vuotta tai yli eläneiden koirien määrä. Loput vastanneista kertoi koirien (2 kpl) kuolleen 1 ja 2-vuotiaina. Samaisessa kyselyssä kysyttiin myös kuolleiden koirien kuolinsyytä, myös näitä vastauksia oli 10 kappaletta. Vastauksista enemmistö 40 % (4 kpl) kertoi koiransa kuolleen kasvainsairauksiin. Seuraavaksi eniten 30 % (3kpl) kuolinsyynä oli vanhuus. Muita kuolinsyytä oli mm. lopetus käytös- tai käyttäytymissyistä, sydänsairaus ja selkäsairaus.

Taulukko 1. GBGV rodun kuolinsyyt ja keskimääräinen elinikä. (Lähde: SKL Jalostustietokanta 4.6.2024)

Kuolinsyy	Keskim. elinikä	Yhteensä
Hermostollinen sairaus	7 vuotta 3 kuukautta	2
Iho- ja korvasairaudet	7 vuotta 4 kuukautta	2
Kasvainsairaudet, syöpä	9 vuotta 6 kuukautta	11
Kuollut ilman sairauden diagnosointia	8 vuotta 0 kuukautta	2
Lopetus ilman sairauden diagnosointia	11 vuotta 7 kuukautta	6
Lopetus käytös- tai käyttäytymishäiriöiden vuoksi	4 vuotta 8 kuukautta	8
Luusto- ja nivelsairaus	10 vuotta 7 kuukautta	1
Maksan ja ruoansulatuskanavan sairaus	11 vuotta 3 kuukautta	2
Muu sairaus, jota ei ole listalla	7 vuotta 9 kuukautta	5
Silmäsairaus	6 vuotta 7 kuukautta	2
Sydänsairaus	7 vuotta 6 kuukautta	3
Tapaturma tai liikennevahinko	1 vuotta 11 kuukautta	3
Vanhuus (luonnollinen tai lopetus)	13 vuotta 4 kuukautta	24
Kuolinsyytä ei ole ilmoitettu	8 vuotta 10 kuukautta	7
Kaikki yhteensä	9 vuotta 8 kuukautta	78

4.3.4 Lisääntyminen

Rodun kasvattajille tehtiin kasvattajakysely talvella 2024, jossa selvitettiin rodun lisääntymistä ja siinä mahdollisesti esiintyviä ongelmia. Tällä hetkellä rotua Suomessa kasvattaa ainoastaan kaksi kenneliä, joista molemmat vastasivat kyselyyn. Rotua Suomessa (taulukko 1) on viimeisen 15-vuoden aikana kasvattanut 1–3 kasvattajaa riippuen vuodesta. Pentueita rotuun on syntynyt vuosittain keskimäärin 2,6 ja keskimäärin rotuun rekisteröidään Suomessa syntyneitä pentuja 17,25 kappaletta vuodessa. Karkeasti arvioiden yhdessä pentueessa on keskimäärin 6–7 pentua.

Kasvattajakyselyn mukaan lisääntymisen osalta rodun narttujen juoksujen väli on keskimäärin 8kk. Ensimmäiset juoksut nartulle tulevat yleensä vuosikkaana tai hieman yli. Nartut imettävät hyvin ja alkavat itse vieroittaa pentuja 5–7 viikon iässä. Emät myös hoitavat pentunsa luontaisesti erinomaisesti, tässä ei ole eroa kokeneen nartun ja ensikertalaisen kohdalla. Astuminen sujuu luontaisesti ja yleensä urokset astuvat hyvin. Osa uroksista hoitaa astumisen yksin, toisten kohdalla tarvitaan hieman apua. Kiinnioloaika yleensä 10-40min. Pentukuolleisuus rodussa on vähäistä, kuten myös synnyttäiset viat ja epämuodostumat.

Taulukko 1. GBGV rodun pentuekoko vuosina 2009–2023. (Lähde. SKL Jalostustietokanta)

Vuosittilasto - rekisteröinnit															
	2023	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Pennut (kotimaiset)	10	17	21	14	20	15	12	14	10	16	24	16	18	34	12
Tuonnit	3	3	2		2	1	2	4	1		4	3	2	1	3
Rekisteröinnit yht.	13	20	23	14	22	16	14	18	11	16	28	19	20	35	15
Pentueet	3	3	3	2	3	2	3	2	1	2	4	2	3	5	2
Pentuekoko	3,3	5,7	7,0	7,0	6,7	7,5	4,0	7,0	10,0	8,0	6,0	8,0	6,0	6,8	6,0
Kasvattajat	2	2	2	2	2	2	2	1	1	2	3	1	2	3	1

Vuonna 2023 tehdyn terveystarkastuksen mukaan vastanneista (25 kpl) jalostukseen oli käytetty tai yritetty käyttää 60 % (15) koirista. Terveystarkastuksen kasvattajille suunnatussa kyselyssä kartoitettiin synnytysvaikeuksia jalostukseen käytettyjen koirien osalta. Vastauksista 84,6 % (11) kertoi, ettei ongelmia ole ollut. Keisarinleikkaus oli tarvittu yhden nartun kohdalla. Yksi uros oli astunut, mutta narttu jäi tyhjäksi.

4.3.5 Sairauksille ja lisääntymisongelmille altistavat anatomiset piirteet

Rodussa eniten sairauksille altistava piirre on suhteellisen isot ja raskaat luppakorvat, jotka vielä joillakin yksilöillä ovat hyvin ahtaat ja karvaiset, jolloin korvavaha ei pääse poistumaan normaalisti. Rotumääritelmässä sanotaan, että *”Korvalehdet kiertyvät sisäänpäin; ne ovat kiinnittyneet alas, silmien tason alapuolelle ja ulottuvat kuonon kärjen yli.”* Käytännössä kuitenkin suositaan mahdollisimman pitkiä ja alas kiinnittyneitä korvia.

Koiran korvassa kasvaa normaalistakin pieni määrä hiivaa ja bakteereja, joiden määrä lisääntyy helposti kosteissa ja lämpimissä olosuhteissa. Rodussa esiintyvä korvien anatominen piirre – jonka äärimuotoa käytännössä vielä suositaan - siis lisää herkästi korvien sairauksia, kun korvat eivät pääse tuulettumaan ja näin ollen korvan pinnalle muodostuu sopiva kasvualusta erilaisten bakteerien ja hiivojen ylikasvulle. Toistuvat ulkokorva tulehdukset aiheuttavat korvakäytävän seinämien paksuuntumista, joka puolestaan tekee korvakäytävästä entistä ahtaamman. (Lähde: <https://omaelainklinikka.fi/koiran-korvatulehdus/>)

Rungoltaan pitkänä ja raajoiltaan lyhyehkönä Grand Basset kuuluu kondrodystrofiin rotuihin, joka altistaa rodun edustajat kyynärluun epäyhdenmukaisuudelle eli kyynärnivelen inkongruenssille. *”Kaikilla kondrodystrofisten rotujen koirilla raajojen luut ovat lyhyemmät ja*

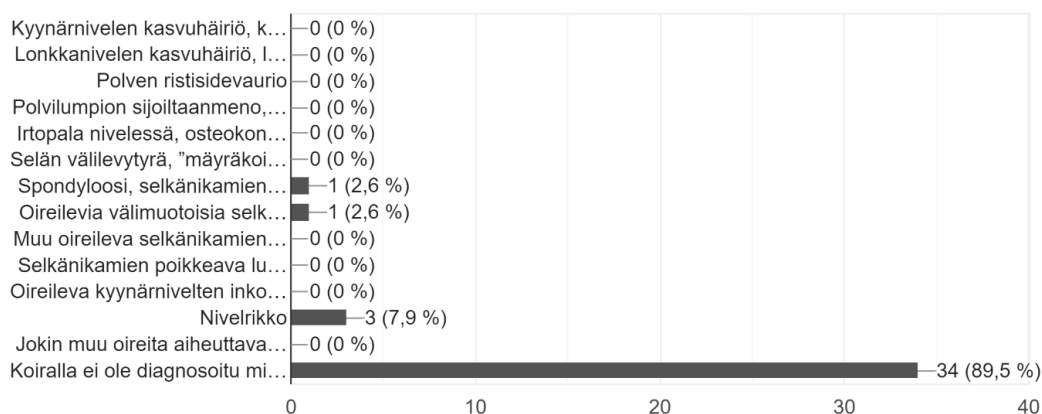
paksummat ja myös normaalia käyremmät, mutta toisinaan kyynärluun kasvulinja sulkeutuu liian aikaisin ja varttinäluun jatkaessa kasvuaan luiden mittasuhteet muuttuvat epänormaaleiksi. Seurauksena voi olla kyynärluun epäyhdenmukaisuus (inkongruenssi), kun ”liian pitkä” varttinäluu muodostaa portaan nivelpintaan tai varttinäluusta tulee liioitellun käyrä. Joskus varttinäluun yläpää menee osittain sijoiltaan. Joillain koirilla häiriö näkyy tassujen kiertymisenä ulospäin ja ranteiden taipumisena sisäänpäin. Kondrodystrofisilla roduilla taipumus kasvulinjan liian aikaiseen sulkeutumiseen on perinnöllinen ja siksi sitä voidaan vastustaa jalostusvalinnoilla.” (Lähde: <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/kyynarnivelen-inkongruenssi>)

Kondrodystrofisten piirteiden tuomia ongelmia ei terveystarkastuksen perusteella rodussa esiinny vielä suuremmassa mittakaavassa (taulukko 1), mutta niiden mahdollisuus on otettava huomioon jalostuksessa. Rodussa ei esiinny sellaisia anatomisia piirteitä, jotka vaikuttaisivat negatiivisesti lisääntymiseen.

Taulukko1. Terveystarkastuksen vastaukset luustosairauksista. (Lähde: Terveystarkastus 2023)

21. Onko koiralta diagnosoitu jokin seuraavista?

38 vastausta

4.3.6 Yhteenveto rodun keskeisimmistä ongelmista terveydessä ja lisääntymisessä

Rotuna Grand Basset on suhteellisen terve, mutta joukkoon mahtuu myös yksilöitä, jotka ovat selvästi sairaampia kuin muut rodun edustajat. Suomessa grand bassetin terveystarkastuksia ei ole juurikaan tehty, joten sekin voi vaikuttaa siihen kuinka terveenä rotua pidämme.

Rodun yleisin ongelma tällä hetkellä ovat isot ja raskaat luppakorvat, jotka rotumääritelmän mukaan tulee olla alas kiinnittyneet. Alas kiinnittyneet korvat, jotka voivat olla myös ahtaat ja karvaiset lisäävät haastetta korvien tuulettumisesta. Terveystarkastuksen vastausten mukaan rodussa on yksilöitä, joilla on korvissaan voimakasta hiivan ylikasvua sekä iho-ongelmia kuten kutinaa tassuissa. Tämän lisäksi rotu on lievästi kondrodystrofisen rakenteeltaan, joka tuo mukanaan ongelmat mahdollisesti käyrien etujalkojen suhteen. Näiden seikkojen lisäksi rodussa tavataan myös jonkun verran kasvaimia, jotka ovat lähinnä ihokasvaimia tai nisäkasvaimia

Jalostukseen käytettävät koirat olisi hyvä kuvata luuston osalta (INC). Tällä hetkellä jalostukseen käytettävät koirat silmäkuvataan ja silmäongelmien osalta rotu on suhteellisen vapaa. Niin kotimaassa kuin ulkomailla grandien säkäkorkeuden kasvaminen ja oikean rotutyypin häviäminen ovat yksi ongelma. Tämän asian suhteen rotujärjestön on panostettava ulkomuototuomareiden koulutukseen, jotta tuomareilla olisi käsitys rodun todellisesta rakenteesta, tyypistä sekä säkäkorkeudesta. Grandit tulisi myös aina mitata näyttelyissä ja palkintosija antaa rotumääritelmän mukaan.

Lisääntymisessä ei rodussa esiinny juurikaan ongelmia. Urokset astuvat ongelmitta ja narttujen tiineys sekä penikoiminen sujuvat yleensä hyvin. Nartut hoitavat pennut hyvin vieroitukseen saakka. Rodussa esiintyy joillakin yksilöillä haitallisen voimakkaita valeraskaus oireita. Grandit elävät Suomessa keskimäärin 9–10-vuotiaiksi ja yleisimmät kuolinsyyt ovat: vanhuus, kasvaimet ja lopetus käytöshäiriöiden takia. Rodulla ei ole PEVISAA, eikä rotujärjestö näe sille tällä hetkellä tarvetta.

Tietoa rodun terveydestä ulkomailla on vaikea saada, mutta erinäisten lähteiden mukaan ulkomailla rodussa esiintyy ainakin epilepsiaa, niskakipusyndroomaa sekä kilpirauhasen vajaatoimintaa.

4.4 Ulkomuoto

Grand basset on hieman pitkänomainen, suoraraajainen, tasapainoinen ja tyylikäs. Rakenteeltaan basset-tyyppinen, mutta ei saa muistuttaa pientä briquet'ta. Grand basset voi olla väritykseltään ”*Musta valkoisin laikuin (valkoinen ja musta); musta kellanruskein merkein (musta ja kellanruskea); musta hiekanruskein merkein; kellanruskea valkoisin laikuin (valkoinen ja oranssi); kellanruskea, jossa musta mantteli ja valkoiset laikut (kolmivärinen); kellanruskea mustin karvankärjin; hiekanruskea mustin karvankärjin ja valkoisin laikuin; hiekanruskea mustin karvankärjin.*” Kauttaaltaan valkoinen tai musta väri luetaan hylkääviksi virheiksi.

Grandin kallo-osa on kaareutunut, pitkänomainen ja silmien alta hyvin meislautunut. Kallo ei saa olla raskas tai liian leveä. Niskakyyhmy on hyvin kehittynyt. Otsauurre on selvästi havaittavissa. Kirsu on selvästi erottuva ja väriltään musta. Poikkeuksena valko-oranssit yksilöt, joilla sallitaan ruskea kirsu. Kuono-osa on kärjestään neliömäinen, huomattavasti kalloa pitempi, hieman kupera. Huulet ovat melko riippuvat, peittävät hyvin alaleuan ja antavat kuonolle neliömäisen muodon. Viikset ovat selvät. Leuat ovat voimakkaasti kehittyneet ja purenta on leikkaava. Silmät ovat soikeat, suuret ja tummat. Grandin ilme on ystävällinen ja älykäs. Silmänvalkuaiset tai sidekalvo eivät saa näkyä.

Kaulan tulee olla pitkä, vankka, lihaksikas ja tyvestään vahva. Kaulassa ei saa olla löysää kaulanahkaa. Rungoltaan grandin on selvästi basset-tyyppinen, olematta kuitenkaan liioitellun pitkä. Säkä erottuu vain hieman. Grandilla tulee olla pitkä, leveä ja hyvin suora, ei koskaan painunut selkä, joka alkaa kaareutua lanteen yhtymäkohdassa. Lanne on vahva, hyvin lihaksikas ja hieman kaareutuva.

Rintakehä on melko leveä ja ulottuu kyynärpäiden tasolle. Kyljet ovat kaareutuneet, eivät koskaan litteät eivätkä pyöreät. Rintakehä kapenee hieman kyynärpäiden tasolla helpottaen liikkeitä. Kupeet ovat melko täyteläiset, vatsalinja ei ole koskaan ylösvetäytynyt. Grandin

häntä on tyvestään paksu, tasaisesti kapeneva ja melko pitkä. Melko korkealle kiinnittynyt, asennoiltaan sapelinmuotoinen tai hieman kaareutunut. Ei koskaan selän päällä eikä kärjestään kiertynyt.

Raajat ovat vahvaluustoiset ja kuivat. Luusto on pikemminkin tiivis kuin raskas. Eturaajojen tulee olla suorat. Lavat ovat pitkät, kuivat ja viistot. Kynärpäät eivät saa olla liian rungonmyötäiset eivätkä ulkonevat. Kynärvarsien tulee olla paksut. Ranteet erottuvat vain hieman, mutta ovat hyvin vankat; eivät saa koskettaa toisiaan. Grandin käpälät ovat vahvat ja tiiviit; päkiät ovat kestävätkä ja kynnet vahvat. Hyvä pigmentti päkiöissä ja kynsissä on toivottava. Takaraajat ovat vahvat ja yhdensuuntaiset rungon pituusakselin kanssa. Reidet ovat voimakaslihaksiset, mutta eivät liian pyöristyneet. Luusto ja nivelet ovat vankat. Grandin kintereet ovat leveät ja kulmautuneet, eivät koskaan suorat. Takaa katsottuna eivät saa näyttää ulos- eivätkä sisäänpäin kiertyviltä. Takakäpälät kuten etukäpälät.

Korvien tulee olla *”Taipuisat, kapeat, ohuet ja pitkäkarvaiset; korvankärjet ovat pitkänomaisen soikion muotoiset. Korvalehdet kiertyvät sisäänpäin; ne ovat kiinnittyneet alas, silmien tason alapuolelle ja ulottuvat kuonon kärjen yli.”* Grandin korvien suhteen tulee huomioida, että ne eivät saa olla liioitellun pitkät. Nuorten koirien korvien kiinnitys voi vaikuttaa hieman korkealta, mutta paino kehittyä iän myötä.

Rotumääritelmän mukaan karvan tulee olla: *”Karkeaa ja rungonmyötäistä, ei liian pitkää, ei koskaan silkistä eikä villavaa. Hapsut eivät saa olla liian runsaat, eivätkä vatsa ja reisien sisäisivut paljaat. Kulmakarvat ovat hyvin korostuneet, mutta eivät peitä silmiä.”* Grandilla tulee olla riittävästi pohjavillaa ja sen tulee olla lyhyttä sekä pehmeää. Turkinlaatu on terrieriin verrattuna lähinnä karheaa, ei karkeaa. Karva ei myöskään saa olla liian lyhyttä rungossa (terrieri). Raajoissa ja parrassa saa olla hieman pehmeyttä. Rotumääritelmän mukaan virheiksi katsotaan, jos karvapeite on harva tai hienolaatuinen. Hylkääväksi virheeksi puolestaan, jos karva on villavaa. Nahka on melko paksu ja kolmivärisillä yksilöillä usein marmoroitunut. Turkin trimmaamisessa on huomioitava, että koira ei saa näyttää liian trimmatulta, vaan sen luonnollinen ulkonäkö on säilytettävä. Trimmauksen tulee olla tasapainoinen ja huomaamaton ns. ”casual look”. Eturinta, takaosaa tai muita osia koirassa ei saa koskaan ajaa koneella tai leikata saksilla. Liituminen on luonnollisesti kiellettyä.

Grand bassetin tulee liikkeessään antaa vaikutelma kestävydestä ja vaivattomuudesta. Liikkeiden tulee myös olla vapaat ja tasapainoiset. Askeleen tulee olla pitkä ja vapaa, mutta ei liioiteltu. Kookkaamman grandin askel on pidempi kuin pienemmän.

Rodun säkäkorkeus on rotumääritelmän mukaan nartuilla 39–43 cm ja uroksilla 40–44 cm. Yhden sentin poikkeama kumpaankin suuntaan sallitaan. Tärkeää on huomioida, että grandin tasapainoisuus sekä oikeat mittasuhteet säilyvät rotumääritelmän salliman säkäkorkeuden lisäksi. Grandin tulee näyttää grandilta eikä petitiltä. Grandin erottaa petitistä ns. kuuden sääntö: pidempi runko, häntä, jalat, pää, korvat ja turkki

Jotta grand basset pystyisi toimimaan alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan, tulisi huomiota kiinnittää erityisesti suoriin eturaajoihin, luuston tiiviyyteen (rotumääritelmässä todetaan, ettei saa olla liian raskas). Luonteen ja käyttäytymisen tulee olla ystävällistä, vaikka se voikin olla varautunut vieraita kohtaan, olematta kuitenkaan koskaan aggressiivinen.

Grand bassetin säkäkorkeus ja näyttelyarvostelut

Vuosina 2001–2005 näyttelyissä kävi yhteensä 33 koiraa, joista 21 koiralta löytyy mittaustulos näyttelyarvostelusta. Mitatuista koirista 43 % (9 kpl) on ollut rotumääritelmän mukaan (urokset 44 cm + 1 cm ja nartut 43 cm + 1 cm) liian suuria. Lähes kaikki ylikokoiseksi mitatut koirat ovat saavuttaneet FIN MVA arvon. Samalta ajalta käyristä eturaajoista löytyy merkintä yhteensä 14 % (7 kpl). Merkintä alapurennasta löytyy kahdelta koiralta.

Vuosien 2013–2023 aikana näyttelyissä arvosanan hylätty on saanut 10 eri koiraa, joista seitsemän on saavuttanut valion arvon. Näistä hylätyistä viisi on tullut koiran ylikorkeuden vuoksi, 2 purennan, 1 koiralla on ollut kumilenkki hampaissa ja kahta hylätyn syytä ei pystytty todentamaan, koska arvostelut eivät ole saatavilla.

Osana vuoden 2023 terveystarkastusta oli kysymys koirien koosta. Tämän kyselyn perusteella uroksista 81,3 % olisi rotumääritelmän salliman säkäkorkeuden rajoissa. 18,8 % uroksista puolestaan ei ole. Vastauksia urosten osalta tuli 16 kappaletta. Narttujen vastaavat luvut ovat puolestaan 87 % sallitussa säkäkorkeudessa ja 13 % yli tai ali sallitun korkeuden. Narttujen vastauksia oli 23 kappaletta. Kyselyssä kartoitettiin vain sitä, kuinka paljon rodussa esiintyy rotumääritelmän sallimassa säkäkorkeudessa olevia koiria. Kyselyssä ei kysytty kuinka paljon koirat ovat alle tai yli rotumääritelmän ilmoittaman säkäkorkeuden. Samaisessa kyselyssä kartoitettiin rodussa esiintyviä purentavirheitä. Tämän perusteella Yhdellä koiralla oli alapurenta ja yhdellä väärä purenta tai hammaspuutoksia.

Näyttelytulosten perusteella (taulukko 1) rodun edustajat saavat näyttelyssä pääsääntöisesti laatuluokassa arvosanan erinomainen (86 %) tai erittäin hyvä (11 %). On kuitenkin huomioitava, että näyttelyissä käy vain pieni osa koirista, joten suurin osa tuloksista on samojen koirien. Rodussa ei järjestetä jalostustarkastuksia, joten niistä ei ole dataa saatavilla.

Taulukko 1. GBGV Näyttelytulokset syntymävuosinen mukaan 2013–2023. (Lähde: SKL Jalostustietokanta)

	ERI	EH	H	T	EVA	HYL	Yhteensä
Pentuluokka 7-9 kk	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0 tulosta
Junioriluokka	81% (346 tulosta)	16% (70 tulosta)	2% (10 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (1 tulosta)	0% (1 tulosta)	428 tulosta
Nuorten luokka	81% (189 tulosta)	14% (33 tulosta)	2% (5 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (5 tulosta)	232 tulosta
Avoin luokka	78% (235 tulosta)	19% (59 tulosta)	2% (6 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (1 tulosta)	1% (2 tulosta)	303 tulosta
Käyttöluokka	92% (11 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	8% (1 tulosta)	12 tulosta
Valioluokka	94% (654 tulosta)	5% (34 tulosta)	1% (4 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (1 tulosta)	1% (4 tulosta)	697 tulosta
Veteraaniluokka	92% (54 tulosta)	5% (3 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (0 tulosta)	2% (1 tulosta)	2% (1 tulosta)	59 tulosta
Yhteensä	86% (1489 tulosta)	11% (199 tulosta)	1% (25 tulosta)	0% (0 tulosta)	0% (4 tulosta)	1% (14 tulosta)	1731 tulosta

Yhteenveto ulkomuodosta

Koiria rotumääritelmään verrattaessa näkyvimmäksi ongelmaksi muodostuneeseen säkäkorkeuteen ja se, etteivät tuomarit mittaa koiria riittävän usein. Rotumääritelmän hylkäävissä virheissä sanotaan yksiselitteisesti, että ” muu kuin rotumääritelmän sallima säkäkorkeus”. Tästä huolimatta ylikorkeita koiria palkitaan erinomaisella ja sertifikaatin arvoisella tai palkintosijaa vain lasketaan, vaikka puhutaan hylkäävästä virheestä.

Suomessa osa Grand Baseteista on ylikorkeita ja näiden yksilöiden kohdalla rodunomainen tyyppi on kärsinyt. Myös ns. alamittaisuus on hylkäävä virhe, mutta rodun harrastajien mukaan koirat ovat enemmän ylikorkeita kuin liian matalia. Ulkomuototuomareiden ja kasvattajien tulisikin kiinnittää tarkempaa huomiota oikeaan säkäkorkeuteen sekä siihen, että runko ei ole liian raskas, jotta oikea tyyppi rodussa säilyisi. Suositeltavaa onkin, että tulevissa ulkomuototuomari koulutuksissa asian tärkeyttä painotetaan

Ryhmä: 6

FCI:n numero: 33

Hyväksytty: FCI 9.1.1999

SKL-FKK 27.6.2001

GRAND BASSET GRIFFON VENDÉEN

Alkuperämaa: Ranska

KÄYTTÖTARKOITUS: Erinomainen apulainen metsästettäessä aseensa kanssa keskikokoisilla alueilla. Nopein kaikista basset-roduista, sitkeä, peloton ja hieman omapäinen. Luoksetulo tulee opettaa jo nuorelle koiralle.

LYHYT HISTORIAOSUUS: Kaikki basset-rodut on jalostettu kookkaammista koirista, grand basset griffon vendeen suurista griffoneista. Kreivi d'Elva teki ensimmäiset valinnat viime vuosisadan lopulla etsiessään suoraraajaisia yksilöitä. Kuitenkin nimenomaan Paul Dezamy yhtenäisti tyyppiä. Hän ymmärsi, että koiran tuli olla tietyn kokoinen pystyäkseen ottamaan kiinni juoksevan jäniksen. Siksi hän vakiinnutti koon 43 senttimetriin. Nykyisin aseensa kanssa metsästettäessä rotua voidaan käyttää monenlaisen riistan metsästyksessä aina kanista villisikaan. Grand bassetien joukkue voitti viidennen Eurooppa Cupin jäniksenajossa.

YLEISVAIKUTELMA: Hieman pitkänomainen, suoraraajainen, tasapainoinen ja tyylikäs. Rakenteeltaan basset-tyyppinen, mutta ei saa muistuttaa pientä briquet'ta.

KÄYTTÄYTYMINEN / LUONNE: Nopea, hyvä-ääninen, intohimoinen metsästäjä; rohkea, rakastaa ryteikköjä ja pensaikkoja. Hieman itsepäinen, mutta silti tottelevainen. Isännän on annettava komennot.

PÄÄ

KALLO-OSA: Kaareutunut, pitkänomainen ja silmien alta hyvin meislautunut, ei raskas eikä liian leveä. Niskakyhmy on hyvin kehittynyt.

OTSAPENGER: Otsauurre on selvästi havaittava.

KIRSU: Selvästi erottuva ja hyvin kehittynyt. Sieraimet ovat avoimet. Kirsun väri on musta, poikkeuksena valko-oranssit yksilöt, joilla ruskea kirsu on sallittu.

KUONO-OSA: Kärjestään neliömäinen, huomattavasti kalloa pitempi, hieman kupera.

HUULET: Melko riippuvat, peittävät hyvin alaleuan ja antavat kuonolle neliömäisen muodon. Selvät viikset.

HAMPAAT / PURENTA: Leuat ovat voimakkaasti kehittyneet. Leikkaava purenta.

SILMÄT: Soikeat, suuret ja tummat. Ilme on ystävällinen ja älykäs. Silmänvalkuaiset tai sidekalvo eivät saa näkyä.

KORVAT: Taipuisat, kapeat, ohuet ja pitkäkarvaiset; korvankärjet ovat pitkänomaisen soikion muotoiset. Korvalehdet kiertyvät sisäänpäin; ne ovat kiinnittyneet alas, silmien tason alapuolelle ja ulottuvat kuonon kärjen yli.

KAULA: Pitkä, vankka, lihaksikas ja tyvestään vahva. Ei löysää kaulanahkaa.

RUNKO: Selvästi basset-tyyppinen, mutta ei saa olla liioitellun pitkä.

SÄKÄ: Vain hieman erottuva.

SELKÄ: Pitkä, leveä ja hyvin suora, ei koskaan painunut. Alkaa kaareutua lanteen yhtymäkohdassa.

LANNE: Vahva, hyvin lihaksikas ja hieman kaareutuva.

LANTIO: Sarvennaiset ovat selvästi erottuvat.

RINTAKEHÄ: Melko leveä, ulottuu kyynärpäiden tasolle. Kyljet ovat kaareutuneet, eivät koskaan litteät eivätkä pyöreät. Rintakehä kapenee hieman kyynärpäiden tasolla helpottaen liikkeitä.

ALALINJA JA VATSA: Kupeet ovat melko täyteläiset, vatsalinja ei ole koskaan ylösvetäytynyt.

HÄNTÄ: Tyvestään paksu, tasaisesti kapeneva ja melko pitkä. Melko korkealle kiinnittynyt, asennoltaan sapelinmuotoinen tai hieman kaareutunut. Ei koskaan selän päällä eikä kärjestään kiertynyt.

RAAJAT: Vahvaluustoiset ja kuivat. Luusto on pikemminkin tiivis kuin raskas.

ETURAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Eturaajat ovat suorat.

LAVAT: Pitkät, kuivat ja viistot.

KYYNÄRPAÄT: Eivät liian rungonmyötäiset eivätkä ulkonevat.

KYYNÄRVARRET: Paksut.

RANTEET: Vain hieman erottuvat, mutta hyvin vankat; eivät saa koskettaa toisiaan.

KÄPÄLÄT: Vahvat ja tiiviit; päkiät ovat kestävätkä ja kynnet vahvat. Hyvä pigmentti päkiöissä ja kynsissä on toivottava.

TAKARAAJAT

YLEISVAIKUTELMA: Takaraajat ovat vahvat ja yhdensuuntaiset rungon pituusakselin kanssa.

REIDET: Voimakaslihaksiset, mutta eivät liian pyöristyneet. Vankka luusto ja nivelet.

KINTEREET: Leveät ja kulmautuneet, eivät koskaan suorat. Takaa katsottuna eivät saa näyttää ulos- eivätkä sisäänpäin kiertyviltä.

KÄPÄLÄT: Kuten etukäpälät.

LIIKKEET: Liikkuessaan koiran tulee antaa vaikutelma kestävyydestä ja vaivattomuudesta. Liikkeiden tulee olla vapaat ja tasapainoiset.

NAHKA: Melko paksu, kolmivärisillä yksilöillä usein marmoroitunut. Ei löysää kaulanahkaa.

KARVAPEITE

KARVA: Karkeaa ja rungonmyötäistä, ei liian pitkää, ei koskaan silkkistä eikä villavaa. Hapsut eivät saa olla liian runsaat, eivätkä vatsa ja reisien sisäisivut paljaat. Kulmakarvat ovat hyvin korostuneet, mutta eivät peitä silmiä.

VÄRI: Musta valkoisin laikuin (valkoinen ja musta); musta kellanruskein merkein (musta ja kellanruskea); musta hiekanruskein merkein; kellanruskea valkoisin laikuin (valkoinen ja oranssi); kellanruskea, jossa musta mantteli ja valkoiset laikut (kolmivärinen); kellanruskea mustin karvankärjin; hiekanruskea mustin karvankärjin ja valkoisin laikuin; hiekanruskea mustin karvankärjin. Perinteiset nimitykset näille väreille ovat riistanväri, sudenväri, mäyränväri tai villisianväri

KOKO

SÄKÄKORKEUS: Urokset 40–44 cm, nartut 39–43 cm, 1 cm:n poikkeama kumpaankin suuntaan sallitaan.

VIRHEET: Kaikki poikkeamat edellä mainituista kohdista luetaan virheiksi suhteutettuna virheen vakavuuteen.

Pää: Liian lyhyt pää, tasainen kallo, lyhyt kuono, puutteellinen pigmentti kirsussa, huulissa tai silmäluomissa, tasapurenta, vaaleat silmät; ylös kiinnittyneet tai lyhyet, riittämättömästi kiertyneet tai puutteellisesti karvoittuneet korvat

Runko: Liian pitkä tai liian lyhyt, sopusuhtaisuuden puute, ei riittävän kiinteä ylälinja, laskeva lantio

Häntä: Normaalista poikkeava

Raajat: Riittämätön luusto, liian suorat kulmaukset, liian ahdasasentoiset kintereet, hajavarpaiset käpälät

Karvapeite: Harva tai hienolaatuinen

Luonne: Arkuus.

HYLKÄÄVÄT VIRHEET: Puutteellinen tyyppi; ylä- tai alapurenta; herasilmä tai keskenään eriväriset silmät; puutteellinen rintakehän tilavuus eli alaosaa kohti kapeneva rintakehä; koukkuhäntä; käyrät tai osittain käyrät eturaajat; villava karvapeite; kauttaaltaan musta tai valkoinen väritys; huomattava pigmentinpuute; muu kuin rotumääritelmän sallima säkäkorkeus; näkyvä invalidisoiva vika; anatomiset epämuodostumat; pelokkuus tai aggressiivisuus.

HUOM. Uroksilla tulee olla kaksi normaalisti kehittynyttä kivistä täysin laskeutuneina kivespussiin.

5. Yhteenveto aiemman jalostuksen tavoiteohjelman toteutumisesta

Grand basset griffon vendéen –rodulla ei ole aikaisempaa jalostusentavoiteohjelmaa.

6. Jalostuksen tavoitteet ja toteutus

6.1 Jalostuksen tavoitteet

Tähän mennessä grand bassetit ovat osallistuneet käyttökokeisiin seuraavasti: 13 eri koiraa ajokokeisiin ja 24 eri koiraa MEJÄ kokeisiin kymmenen vuoden tarkastelujaksolla. Metsästyskäytössä on lisäksi muutamia koiria. Mikäli rodussa käyttötulosten määrä lisääntyisi voisi sen myötä kiinnostus metsästäjien keskuudessa lisääntyä. Rodun mahdollisuudet valloittaa osansa suomalaisten metsästysrotujen joukosta ovat kuitenkin rajalliset. Jos lainsäädäntö mahdollistaisi rodun käytön myös sorkkaeläinten jahdissa, olisivat näkymät suotuisammat.

Terveystietosalta silmätutkimuksia jatketaan ja todellista terveydentilaa kartoitetaan ja seurataan. Erityisesti Epilepsian, SRMA:n (niskakipusyndrooman) ja muiden autoimmuunisairauksien tilaa rodussa olisi syytä kartoittaa. Jalostuksessa pyritään huomioimaan rodun kasvanut säkäkorkeus. Myös jalostuspohjan leventäminen mahdollisuuksien mukaan ulkomailta hankittavilla jalostuskoirilla on suositeltavaa. Jalostukseen käytettävien koirien osalta tulee kiinnittää huomiota myös niiden luonteeseen. Koirien tulee olla luonteeltaan avoimia ja luokse päästäviä, ei kuitenkaan liian pehmeitä.

Luonteen osalta koiria olisi hyvä käyttää luonnetesteissä. Luonnetesti (LTE) on hyvä työkalu, kun halutaan saada tietoon koiran suhtautuminen silloin, kun sen hermostoa rasitetaan. Kennelliiton käyttäytymisen jalostustarkastus (yleinen) puolestaan antaa kuvan koiran suhtautumisesta arkipäiväisiin tilanteisiin ja asioihin, kuten käsiteltävyyteen, alusta arkuuksiin, ääniherkkyyteen ja suhtautumiseen vieraisiin koiriin.

6.2 Suositukset jalostuskoirille ja yhdistelmille

Suomen Bassetkerho r.y:n sivuilla (https://suomenbassetkerho.com/?page_id=174) on kaikkien kasvattajien ja rotua harrastavien nähtävillä kerhonalaisten rotujen jalostusohje sekä suositukset.

JALOSTUSOHJE JA SUOSITUKSET

(Koskee 1.1.2022 alkaen tehtyjä astutuksia)

1. Jalostukseen käytettävien koirien tulee olla kaikin puolin terveitä, rotumääritelmän vaatimukset täyttäviä rodunomaisia yksilöitä, joiden voi luonteensa, ulkomuotonsa ja sukutaulunsa perusteella olettaa soveltuvan jalostukseen.
2. Epileptisiä- tai kipusyndroomakohtauksia saanutta tai atopiaa sairastavaa koiraa ei saa käyttää jalostukseen.

3. Jalostukseen käytettävä narttu on pentujen syntyessä vähintään kaksi (2) vuotta ja korkeintaan seitsemän (7) vuotta. Ensisynnyttäjän suositellaan olevan alle viisi (5) vuotta.

4. Basset hound, petit basset griffon vendeen, grand basset griffon vendeen, bretagnenbassetti, gascognenbassetti sekä basset artesian normand on tarkastettu perinnöllisten silmäsairauksien varalta ja terveeksi todettu vakavien perinnöllisten sairauksien osalta (tRD, HC, PRA ja glaukoma).

Silmäpeilauslausunto on voimassa 24 kuukautta. Gonioskopiausunto on voimassa yli vuoden ikäiselle koiralle tehtynä 4 vuoden ikään asti. Koiran täytettyä 4 vuotta tutkimus on uusittava ja se on voimassa 7 vuoden ikään asti. 7 vuoden ikäiselle tai vanhemmalle tehty tutkimus on voimassa koiran loppuiän.

Koiria, joilla on todettu iris-iris PPM, PHTVL/PHPV aste 1, multifokaali RD (mRD), geograafinen RD (gRD), makroblepharon, entropium, ektropium, lievä tai kohtalainen ICAA kammiokulman muutos, voidaan käyttää jalostukseen harkitusti. Toisella osapuolella tulee tällöin olla terveet ja oireettomat silmät kyseisen vaivan suhteen.

Koiralle, jolla on silmätutkimuksessa tai geenitestillä todettu glaukooma tai ICAA kammiokulman muutos, suositellaan tonometriä (silmänpainemittaus) teettämistä säännöllisesti.

5. Petit basset griffon vendeen tulee olla DNA-testattu POAGin osalta ennen astutusta.

POAG-geenitestiä suositellaan myös bretagnenbasseteille.

Huom! roduilla on käytössä eri POAG-geenitestit (rotujen POAG:t eroavat geneettisesti toisistaan).

Muilla roduilla ei ole tiedossa merkittävässä määrin esiintyvää avokulmaglaukoomaa (POAG), joten näille on tärkeämpää gonioskopiatutkimus sulkukulmaglaukooman (PCAG) poissulkemiseksi.

Geenitestin perusteella geneettisesti sairaaksi todettua koiraa ei saa käyttää jalostukseen. Kahta kantajaa ei saa astuttaa keskenään.

6. Kaikille kerhon roduille suositellaan lonkka-, kyynär- (bassetroduilla INC) ja selkäkuvausta sekä polvilumpiotutkimusta.

Baijerinvuoristovihikoira ja hannoverinvihikoira tulee olla lonkkakuvattu ennen astutusta eikä tulos saa olla huonompi kuin C. Kahta C-lonkkaista ei saa astuttaa keskenään.

7. Populaation monimuotoisuuden turvaamiseksi yksittäiselle urokselle suositellaan maksimissaan neljä (4) pentuetta, nartulle kolme (3). Saman yhdistelmän uusimista suositellaan vain erittäin painavista jalostuksellista syistä.

Nuorelle urokselle ei suositella suurta jälkeläisten määrää lyhyellä aikavälillä. Veteraani-ikäistä, hyvän jälkeläisnäytön omaavaa urosta, voi harkitusti ja perustellusti käyttää suositetun pentuemäärän yli.

8. Seuraavissa roduissa: bretagnenbassetti, petit basset griffon vendeen, grand basset griffon vendeen ja pienet sveitsinajokoirat vähintään toinen vanhemmista on testattu rodunomaisessa kokeessa ja sillä on hyväksytty koetulos. Koemuotoja ovat ajo- ja mejäkoe.

Vihikoirilla suositellaan olevan hikijälki- tai MEJÄ-tulos.

Suosittellaan koetulosta molemmille vanhemmille ja kaikille yhdistyksen roduille.

9. Jalostuskoira on palkittu yli 12 kuukauden iässä vähintään kahdesti palkinnolla "erittäin hyvä" kahden eri ulkomuototuomarin toimesta taikka sillä on hyväksytty jalostustarkastuslausunto.

10. Pentueen kasvattaja on Suomen Bassetkerho ry:n jäsen.

Nämä vaatimukset, lukuun ottamatta kohtaa 1 ja 2, eivät koske ulkomailla ulkolaisella koiralla suoritettuja astutuksia, eikä tuontispermalla suoritettuja siemennyksiä.

Mikäli jalostusohjeessa ei ole otettu erikseen kantaa johonkin jalostamiseen liittyvään asiaan, noudatetaan niissä Suomen Kennelliiton linjauksia.

Grand Basset Griffon Vendéen omat jalostussuosituks

- Jalostukseen soveltuvat koirat ovat rodunomaisia sekä ulkomuodoltaan että käyttäytymiseltään, eikä niillä ole arkipäivää haittaavia vikoja tai ominaisuuksia. Koska grandien jalostuksessa painotetaan monimuotoisuuden säilyttämistä, jalostuskoirat saavat olla koiran hyvinvoinnille pienimerkityksisissä ominaisuuksissa rodun keskitasoa heikompia, mikäli ne muilta ominaisuuksiltaan ovat rodun keskitasoa tai sitä parempia. Jalostuskoirilla ei kuitenkaan saa olla niiden elämänlaatua heikentäviä sairauksia, eikä jokapäiväistä elämää hankaloittavia ja hyvinvointia alentavia luonneominaisuuksia, kuten arkuutta tai aggressiivisuutta.
- Jalostukseen käytettävän koiran suositellaan olevan iältään vähintään 2-vuotias, mielellään tätä vanhempi, jotta sen ja sen sukulaisten ominaisuuksista saadaan mahdollisimman varmaa tietoa jalostusta varten.
- Yksittäisten koirien jälkeläismääriä seurataan, ne eivät saa kasvaa liian suuriksi eli eivät saa ylittää 5 prosenttia 4 vuoden rekisteröintimäärästä. Koska viiden prosentin kiintiö rekisteröinneistä ylittyy helposti nykyisen kokoisessa populaatiossa, tulee myös narttujen käyttöä seurata. Tärkeää olisi myös saada lisää eri sukuisia jalostuskoiria kantaan esimerkiksi tuontien sekä keinosiemennyksen avulla.

- Jalostustavoitteiden toteutumisen tukemiseksi suositellaan jalostuskoirille vähintään kahta näyttelykäyntiä yli 12 kk iässä ja koira tulisi olla palkittu palkinnolla “erittäin hyvä” kahden eri ulkomuototuomarin toimesta.
- Vähintään toisen yhdistelmässä käytetyistä koirista suositellaan olevan testattu rodunomaisissa kokeissa (ajo- tai MEJÄ). Koetulosta suositellaan molemmille vanhemmille.
- Jalostukseen käytettävät koirat tulee tarkastaa perinnöllisten silmäsairauksien varalta (silmäpeilaus) ja niiden tulee olla terveeksi todettuja vakavien silmäsairauksien osalta (GRD, TRD, HC, PRA ja glaukooma). Jalostukseen käytettävällä koiralla tulee olla voimassa oleva silmäpeilaus tulos astutushetkellä. Silmäpeilaustodistus on voimassa 24 kuukautta.
- Suositellaan, että jalostukseen käytettävät koirat kuvattaisiin kyynärnivelien osalta (INC). Jalostukseen käytettävien koirien kyynärnivelien tulisi olla terveet.

Epäyhdenmukaisuus (inkongruenssi) arvioidaan asteikolla INC0 – INC3, jossa INC 0 on yhdenmukainen ja INC3 on voimakkaasti epäyhdenmukainen nivel. Kondrodystrofisilla roduilla INC1 on vielä ”normaali”, mutta INC2- ja INC3-kyynärnivelet ovat selvästi epänormaaleja. Jalostuskoirien valinnassa olisi hyvä suosia INC0- ja INC1-nivelisiä koiria. INC2- tai INC3-nivelisiä koiria käytettäessä ne pitäisi yhdistää INC0:n kanssa.

- Epilepsia ja SRMA (niskakipusyndrooma) ovat merkittävä jalostuksessa huomioitavia sairauksia. Epilepsiaa tai SRMA:ta sairastavaa koira ei saa käyttää jalostukseen, eikä epilepsiaa tuottanutta yhdistelmää uusita. Sairaalan koiran sisaruksien jalostuskäyttöä kannattaa harkita huolella, ja yhdistelmän toisen osapuolen lähisuvussa ei saa olla epilepsiaa.

6.3 Rotujärjestön toimenpiteet

Rotujärjestö julkaisee Grand basset griffon vendéenien JTO Suomen Bassetkerhon kotisivuilla ja tiedotetaan siitä myös Basset Bulletin jäsenlehdessä, yhdistyksen Facebook-sivuilla sekä yhdistyksen kasvattajalistalle ilmoittautuneille kasvattajille sähköpostitse. Tätä kautta saadaan välitettyä tietoa jalostuksen tavoitteista laajalti.

Ylläpidetään ja kehitetään rodun käyttöominaisuuksia metsästyskoirana. Rotujärjestön tulee miettiä kuinka se kannustaisi ja kehittäisi toimintaansa niin, että grandien omistajat harjoittaisivat koiriensa kanssa rodunomaista toimintaa ja veisivät koiriaan kokeisiin. Jo valmiiksi metsästyksen piirissä olevien koirien mahdollisuuksia päästä metsästyskokeisiin tulisi myös lisätä ja helpottaa. Kehitetään yhteistyötä Suomen Dreeverijärjestön kanssa mm. siinä kuinka koulutusta kehitetään. Rotujärjestö pyrkii pitämään yllä niin koe - kuin ulkomuototuomareiden tietotaitoa rodusta ja sen käyttöominaisuuksista mm. päivittämällä koulutusmateriaaleja tarpeen niin vaatiessa.

Ulkomuodollisesti pyritään rotu pitämään rotumääritelmän mukaisena ja alkuperäiseen käyttötarkoitukseen soveltuvana. Tähän tavoitteeseen Suomen Bassetkerho r.y. pyrkii panostamalla ulkomuototuomareiden koulutukseen.

Tavoitteena on saada mahdollisimman ajantasaista ja todenmukaista tietoa rodun terveydentilasta toteuttamalla terveystarkastuksia. Tavoitteena olisi saada mahdollisimman totuudenmukainen kuva rodun tämänhetkisestä terveydentilasta ja sen mahdollisista vaikutuksista rodun ominaisuuksiin sekä edelleen jalostukseen.

Nämä kyselyt on tarkoitus kohdistaa sekä koirien omistajille että kasvattajille. Kyselyyn vastaaminen tehdään mahdollisimman helpoksi toteuttamalla se yhdistyksen nettisivuilla sekä sosiaalisessa mediassa. Tuloksista tulee tehdä yhteenveto ja ne tulee julkaista mahdollisimman pian kyselyn toteuttamisen jälkeen. Jalostuksen tavoiteohjelma uusitaan viiden vuoden välein ja jalostusohjesääntö korjataan vastaamaan paremmin rodun jalostuksellisia tavoitteita. Omistajia ja kasvattajia kannustetaan viemään koiriaan luustokuvauksiin ja silmäpeilauksiin.

Tavoitteena on myös huolehtia jäsenlehden julkaisemisen jatkamisesta ja siihen ajantasaisen tiedon saamisesta. Samoin pyritään ylläpitämään yhdistyksen nettisivuja mahdollisimman reaaliaikaisina.

Jalostustoimikunnan tulisi kartoittaa mahdollisuutta jalostustarkastuksien järjestämiseen rodussa säännöllisesti esim. joka toinen vuosi. Selvityksessä tulisi kartoittaa koko jalostustarkastuksen tekemistä, mutta vähintään käyttäytymisosioiden mahdollisuutta. Käyttäytymisosioiden myötä saataisiin arvokasta tietoa grandien käyttäytymisestä arkisissa tilanteissa, joka selventäisi puolestaan rodun luonteiden tilannetta.

6.4 Uhat ja mahdollisuudet sekä varautuminen ongelmiin

Taulukko 3: SWOT –analyysi rodun tilasta

<p>Vahvuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tällä hetkellä nuori ja suhteellisen pitkäikäinen koirapopulaatio - Monipuolinen harrastuskoira - Pieni aktiivi harrastajamäärä 	<p>Heikkoudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Geenipoolin pienuus - Realistisen tiedon puute, erityisesti rodun terveydentilasta ja luonteesta. - Riittävän tietotaidon omaavien koetuomareiden puute - Rodun tuntevien ulkomuototuomareiden puute - Rodun kotimaassa pentumäärät vähentyneet
<p>Mahdollisuudet</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rotu saavuttaa suosiota, koska se soveltuu monenlaiseen harrastukseen ja on hyvä yhdistelmä perhe- ja 	<p>Uhat</p> <ul style="list-style-type: none"> - Rodun säkäkorkeuden kasvaminen ja tyyppin muuttuminen.

<p>metsästyskoiraa.</p> <p>- Kiinnostus rotua kohtaan voi kasvaa myös metsästyskoirana sekä haavoittuneiden hirvieläinten jäljestämiseen sopivana koirana</p>	<p>- Tiedon puuttuessa erilaisten perinnöllisten sairauksien lisääntyminen</p> <p>- Rodun metsästysviettejä koetetaan heikentää, koska metsästysviettejä pidetään kotikoiralta ongelmallisena.</p> <p>- Toiset rotujärjestöt päättävät koemuotojen osalta kokeiden säännöistä ja arvosteluperusteista</p> <p>- Pieni harrastajamäärä rajoittaa vaikutusmahdollisuuksia</p> <p>- Kaikilla ulkomuototuomareilla ei ole riittävä tietotaito rodusta, joka voi heijastua koiran arvosteluun.</p> <p>-Luonteen muuttuminen araksi ja pelokkaaksi.</p>
---	--

Taulukko 4: Varautuminen tulevaisuuden ongelmiin

Riski	Syy	Varautuminen	Miten vältetään	Toteutuessaan merkitsee
<p>Geenipohjan kaventuminen</p>	<p>Ei ole käytettävissä riittävästi erisukuisia jalostuskoiria</p>	<p>Selvitetään jalostuskoirien sukulaisuussuhteet</p>	<p>Lisäämällä kasvattajien neuvontaa ja tietotaitoa sekä rodun tilanteen säännöllinen seuraaminen</p>	<p>Perinnöllisten vikojen ja sairauksien lisääntymistä.</p>
<p>Rodun alkuperäinen käyttötarkoitus metsästyskoirana katoaa ja Grandeista tulee seura - ja näyttelykoiria.</p>	<p>Metsästys- ja harrastusmahdollisuuksien kapeneminen.</p> <p>Rodun harrastajat eivät välttämättä halua käyttää koira sen</p>	<p>Tiedon levittäminen kasvattajille sekä koirien omistajille ja tuomareille.</p> <p>Populaation seuranta säännöllisellä tilastojen seurannalla</p>	<p>Jalostuksessa pyritään terveeseen rakenteeseen tuomarien koulutuksen avulla.</p> <p>Lisätään harrastusmahdollisuuksia käyttöpuolella</p>	<p>Rotu jakautuu käyttö- ja kotikoiriin, tai käyttö- ja näyttelylinjaisiin koiriin.</p>

alkuperäiseen sekä tiedon
tarkoitukseen. kokoaminen
ja
Susikannan yhteenvetojen
lisääntyminen. tekeminen.

6.5 Toimintasuunnitelma ja tavoiteohjelman seuranta

Vuosi	Tehtävä tai projekti
2024	JTO:n julkaiseminen jäsenistölle
2028	Uusi terveystarkastus
2025–2029	Tiedotetaan jäsenistöä Suomen Bassetkerhon järjestämistä kokeista, harjoituksista ja kursseista.
2025–2029	Tiedotetaan jäsenistöä mahdollisuuksien mukaan joukkotarkastuksista (silmä- ja luustokuvaukset)
2025–2029	Pyritään viestinnän keinoin innostamaan omistajia viemään grandejaan terveystarkastuksiin, näyttelyihin ja rodunomaisiin kokeisiin.
2025–2029	Julkaistaan BassetBulletin lehteä ja päivitetään yhdistyksen nettisivuja niin, että niissä oleva tieto on ajantasaista.
2025–2029	Selvitetään mahdollisuutta aloittaa jalostustarkastukset vähintään luonteen osalta.
2028	JTO:n päivittäminen

7. Lähteet

1. Kannen kuva: Linda Helasmäki.
2. Damfeld, Margaretha. Grand basset griffon Vendéen 11 år i Sverige. Basset bladet 2/2002.
3. Phillips, Vivien. 2003. This is the Grand Basset Griffon vendéen. Prontaprint Hemel Hempstead, Hemel Hempstead, Herts.
4. Suomen Bassetkerho ry., Vuosikirjat 2000–2003 & 2004 & 2005
5. Suomen Bassetkerho ry., Terveyskysely 2007 ja 2023
6. Grand basset griffon vendéenin rotumääritelmä. (Viitattu 20.5.2024) <https://www.kennelliitto.fi/files/grand-basset-griffon-vendeen-0>
7. Suomen Bassetkerho ry. <http://www.suomenbassetkerho.com>
8. Basset Griffon Vendéen Club, <https://bgvclub.co.uk/>
9. KoiraNet Jalostustietojärjestelmä; <http://jalostus.kennelliitto.fi/frmEtusivu.aspx?Lang=fi&R=33>
10. Oma eläinklinikka. Koirien korvatulehdukset. (Viitattu 9.7.2024) <https://omaelainklinikka.fi/koiran-korvatulehdus/>
11. Suomen Kennelliitto. Koirien perinnölliset sairaudet, kyynärnivelen inkongruenssi. (Viitattu 10.7.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/kyynarnivelen-inkongruenssi>
12. Katariina Mäki. Retrogeenit – yhdestä lyhytraajaisuus, toisesta ennenaikainen välilevyrappeuma. (Viitattu 10.7.2024) <https://www.katariinamaki.fi/l/retrogeenit-yhdesta-lyhytraajaisuus-toisesta-ennenaikainen-valilevyrappeuma/>
13. Suomen Kennelliitto. Perinnölliset selkä muutokset. (viitattu 12.7.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-terveys/perinnolliset-sairaudet-ja-koiran-hyvinvointi/perinnolliset-selkamuutokset>
14. Koira-kissa klinikka. Koirien kasvaimet. (Viitattu 15.7.2024) <https://koirakissaklinikka.fi/koira-artikkelit/koiran-kasvainsairaudet>
15. Suomen Kennelliitto. Perinnöllinen monimuotoisuus ja jalostuspohja. (Viitattu 7.6.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/perinnollinen-monimuotoisuus-ja-jalostuspohja>
16. Suomen Kennelliitto. Sukusiitos. (Viitattu 15.8.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/sukusiitos>
17. Suomen Kennelliitto. Tehollinen populaatiokoko. (Viitattu 17.8.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/tietoa-jalostuksen-tueksi/tehollinen-populaatiokoko>
18. Novascotiannoutajat r.y. SRMA, aivokalvontulehdus. (Viitattu 15.7.2024) <https://www.tollerit.fi/jalostus-ja-terveys/tollerilla-esiintyvia-sairauksia/>
19. Suomen Kennelliitto. Luonnetesti. (Viitattu 12.8.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-luonne-ja-kayttaytyminen/luonnetesti>
20. Ranskan Club Griffon Vendeen. (Viitattu 14.8.2024) <https://www.club-griffon-vendeen.fr/elevage/saillies-naissances-gbgv/>
21. Suomen Kennelliitto. Yleinen jalostus strategia. (Viitattu 10.6.2024) <https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/kennelliiton-yleinen-jalostusstrategia>

22. Svenska Kennelklubben (Viitattu 3.11.2024)
https://hundar.skk.se/avelldata/Flikar.aspx?sida=Ras_info&id=634
23. The basset griffon vendeen Handbook 2013–2017
24. The basset griffon vendeen Handbook 2018–2023
25. Suomen Kennelliitto jalostustarkastukset. (Viitattu 8.11.2024)
<https://www.kennelliitto.fi/kasvatus-ja-terveys/koiran-jalostus/kennelliiton-jalostustarkastukset>
26. Dutch Dog Data. (Viitattu 9.11.2024) <https://www.dutchdogdata.nl/>
27. Centrale Canine, Ranska. Viitattu 9.11.2024) <https://www.centrale-canine.fr/>
28. Houden van Honden. (Viitattu 3.11.2024)
<https://www.houdenvanhonden.nl/fokken-met-je-hond/inschrijvingen-in-het-nhsb/>

8. Liitteet

Liite 1: Terveyskyselyn 2023 tulokset

Liite 2: Kasvattajakyselyn 2024 yhteenveto

